

ภาษาไทย

กรมหลวงสงขลานครินทร์. "บันทึกพระราชดำริ เรื่องการจัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย",

วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 2 (กรกฎาคม 2511) : 1-19.

กฤษณา สินชัย. 200 ปี การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วีระพันธ์ พูนพัฒน์. พัฒนาการของการบริหารการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

ทบวงมหาวิทยาลัย. รูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต กรุงเทพฯ: กองแผนงาน
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2525.

----- ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง กรุงเทพฯ: กองวิชาการ
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.

----- รายงานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2533 กรุงเทพฯ : กองแผนงาน
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2533.

พระราชบัญญัติทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 ราชกิจจานุเบกษา 71 (เมษายน 2520).

พระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2502. ราชกิจจานุเบกษา 76 (กันยายน 2502).

พระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2512. ราชกิจจานุเบกษา 86 (มีนาคม 2515).

พระราชบัญญัติสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ พ.ศ. 2499 ราชกิจจานุเบกษา 73 (เมษายน 2499).

ไพฑูริย์ สินลารัตน์. พัฒนาการของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

วิจิตร ศรีสอ้าน. หลักการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2513.

----- "การรับรองมาตรฐานและวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษา", วารสารการศึกษาแห่งชาติ
11 (เมษายน 2519) : 4-27.

สภาการศึกษาแห่งชาติ. รายงานสภาการศึกษาในมหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2507
(เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี เอกสารเผยแพร่เนื่องในโอกาสฉลองครบรอบ 33 ปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2535.

ภาษาอังกฤษ

- Alaska Commission on Postsecondary Education. Statutes and regulations for operating a postsecondary educational institution in Alaska. Juneau, Alaska: Alaska Commission on Postsecondary Education, 1985, (mimeographed).
- Allen, F.L. The big change: America transforms itself, 1900-1950. New York: Harper & Row, 1952.
- American Association of Bible Colleges. Manual 1992 Arkansas: AABC, 1992.
- American Bar Association. Standards for approval of law schools Indiana : American Bar Association, 1991.
- American Dental Association. Accreditation standards for dental education programs. Chicago, Illinois: American Dental Association, 1991.
- American Library Association. Standards for accreditation. Chicago, Illinois: American Library Association, 1985.
- American Psychological Association. Accreditation handbook. Washington, D.C.: American Psychological Association, 1986.
- American Veterinary Medical Association. Accreditation Policies and procedures. Illinois : American Veterinary Medical Association, 1994.
- Andrews, G.J. Adapting accreditation to new clientele. In K.E. Young, C.M. Chambers, and H.R. Kells. Understanding accreditation. San Francisco: Jossey-Bass, 1983.
- Association of Independent Colleges and and schools. Accreditation criteria, Washington, D.C.: AICS, 1985.
- Astin, A.W. Undergraduate achievement and institutional excellence. Science, 161 (1968 : 661-668

Australian Vice-Chancellors' Committee. AVCC subcommittee on academic standards, Canberra: AVCC, 1987a.

Australian Vice-Chancellors' Committee. Code of Practice for maintaining and monitoring academic and standards, Canberra : AVCC, 1987b.

Becher, T. (Ed.) British higher education London: Allen & Unwi, 1987.

Becher, T.; Emblish, J and Kogan, M. Systems of higher education: United Kingdom New York: International Council for Educational Development, 1977.

Bender, L.W. States and accreditation. In K.E. Young, C.M. Chambers, and H.R. Kells. Understanding accreditation. San Francisco: Jossey-Bass, 1983.

Board of Governors of the University of North Carolina. Ratified bill (Chapter 1006; House bill 1535; Section 1; G.S. 116-15), North Carolina: Board of Governors of the University of North Carolina, 1983 Session, (mimeographed).

Board of Higher Education, State of Illinois. Illinois administrative code. (Tifle 23; Subtitle A; Chapter II; Part 1030), Illinois: Board of Higher Education, (mimeographed).

Bogue, E.G. State agency approaches to academic program evaluation. New Directions of Institutional Research 29 (1981) : 69-87.

British Council. Higher education in Britain Birmingham: The British Council Publication, 1991.

Brubacher, J.S., and Rudy, W. Higher education in transition, New York: Harper & Row, 1976.

Brubacher, J.S. On the philosophy of higher education San Francisco: Jossy-Bass, 1978.

- Bunnang, T. From monastery to university: A survey of Thai Education from 1824 to 1921. In Nathalang, E. (ED) Education in Thailand: A Century of Experience Report of the seminar of lesson derived from a century of experiences in Thai education, August, 1969. Bangkok: Ministry of Education, 1969.
- Chambers, C.M. Enhancing campus quality through self-study. New Directions for Institutional Research, 41 (1984) : 9-22.
- Committee of Vice-chancellors and Principals. Academic standards in universities London: CVCP Publications, 1986.
- Committee of Vice-chancellors and Principals. University validation of courses in polytechnic and college sector : Code of practices London: CVCP Publications, 1987.
- Committee of Vice-chancellors and Principals. Academic standards in universities (Revised resion) London: CNA A Publications, 1989.
- Committee of Vice-chancellors and Principals. Committee of Vice-chancellors and principals of the universities of United Kingdom London: CVCP Publications, 1991.
- Committee on Higher Education. Report of the Robbions committee London: HMSO, 1963.
- Council for National Academic Awards Towards an educational audit London: CNA A Publications, 1987.
- Council for National Academic Awards, Quality assurance system : Issues for Consideration London: CNA A Publications, 1989a.
- Council for National Academic Awards. Good practice in Assessment Criteria and procedures for CNA A undergraduate courses London: CNA A Publications, 1989b.
- Council for National Academic Awards. The work of CNA A London : CNA A Publications, 1990a.

- Council for National Academic Awards. Performance indicators and quality assurance London: CNAA Publications, 1990b.
- Council for National Academic Awards Changing patterns, of course review London: CNAA Publications, 1990c.
- Council for National Academic Awards and Polytechnics and Colleges Funding Council Teaching quality: Report of committee of enquiry Bristol: PCFC Publications, 1990.
- Council for National Academic Awards Performance indicators: Observations on their use in the assurance of course quality London: CNAA Publications, 1991a.
- Council for National Academic Awards. Polytechnics and College Education in United Kingdom: The role of CNAA London: CNAA Publications, 1991b.
- Council for National Academic Awards. Information leaflet. London : CNAA Publications, 1992.
- Council of Higher Education, Commonwealth of Virginia. Code of Virginia. (Title 23; Chapter 21; Section 23-265 through 23-276), Richmond, Virginia: Council of Higher Education, 1980, (mimeographed).
- Council on Education for Public Health. Accreditation criteria. Washington, D.C.: Council on Education for Public Health, 1988.
- Council on Postsecondary Accreditation. The balance wheel of accreditation. Washinton, D.C.: COPA, 1981.
- Council on Postsecondary Accreditation. Handbook of common language in postsecondary accreditation. Washington D.C. : COPA, 1985.

- Council on Postsecondary Accreditation. A guide to COPA recognized accrediting bodies 1986-1988. Washington, D.C.: Council on Postsecondary Accreditation, 1988.
- Council on Postsecondary Accreditation. The COPA handbook Washington, D.C.: COPA, 1990.
- Cowley, W.H. European influence upon American higher education. Educational Record 20, 1939, 165-190.
- Craft, A. (Ed.) Quality assurance in higher education London: Falmer Press, 1992.
- Cryer, P. Preparing for quality assessment and audit Sheffield : CVCP, 1993.
- Danskin E. Quality and quantity in higher education in Thailand and Phillipines Comparative Education 15 (1979) : 313-22.
- Dent, H.C. University in transition London: Cohen & West, 1961.
- . "The technical university of Delft. University Quarterly 5 (1951) : 3.
- Department of Education and Science. Higher education: a new framework London: HMSO, 1991.
- Department of Employment, Education and Training. National Report on Australia's higher education sector Canberra: DEET, 1993.
- . Education and Training. Country education profiles: Japan Canberra: DEET, 1993..
- Department of Higher Education, State of Connecticut. Regulations for licensure and accreditation. Hartford, Connecticut: Department of Higher Education, 1985, (mimeographed).
- Dickey, F. & Miller, J. Federal involvement in nongovernmental accreditation. Educational Record, 53 (1972) : 138-142.

- Dow, K.L. Academic Standards panels in Australia in Craft, A. (ED.)
Quality assurance in higher education London : Falmer
 Press, 1992.
- Dressel, P.L. Accreditation an institutional self-study. North Central
 Association Quarterly, 46 (1971) : 277-286.
- Eisner E. (1976) Educational connoisseurship and criticism : Their
 form and functions in educational evaluation. Journal of
 Aesthetic Education 10 (1976) : 135-50.
- El-Khawas, E. Accreditation : Self-regulation. In K.E. Young, C.M.
 Chambers, and H.R. Kells. Understanding accreditation.
 San Francisco: Jossey-Bass, 1983.
- Engdahl, L.E. Objectives, objections, and options: Current perceptions
 of regional accreditation. North central Association quarterly,
 56 (1981) : 3-13.
- Flexner, A. Universities: American, English, German. New York:
 Oxford University Press, 1930.
- Florida Postsecondary Education Planning Commission. A study of
 postsecondary education accreditation Tallahassee, Florida
 : Department of Education, 1985.
- Guba, E.G. and Lincoln, Y.S. Effective Evaluation San Francisco:
 Jossey-Bass, 1982.
- Hailsham, J. Functions of universities. The Engineer 212 (1961) : 735.
- Harclerod, F.F. Accreditation: History, Process and Problems.
 Washington, D.C. : American Association for Higher Education,
 1980.
- Harris, J. A new day of assessment in higher education. Educational
 Record, 59 (1978) : 279.
- Her Majesty Inspectorate. Pilot quality assessment London: HMSO, 1992.

Kells, H.R. Self-study process: A guide for postsecondary institutions.

Washington, D.C.: American Council on Education, 1980.

----- . The reform of regional accreditation agencies. Educational Record, 57 (1981) : 24-27.

----- . Improving institutional performance through self-study.

In K.E. Young, C.M. Chambers, and H.R. Kells. Understanding accreditation. San Francisco: Jossey-Bass, 1983.

----- . Self-regulation in higher education London: Jessica Kingsley, 1992.

Liaison Committee on Medical Education. Functions and structure of a medical school. Chicago, Illinois: American Medical Association, 1985.

Lykins, S., and Craig, S. Accreditation in higher education. Bureau of School Service Bulletin, 46 (1974) : 67-83.

Middle States Association of Colleges and School. Policies & Procedures Philadelphia: MSACS, 1982a.

----- . Characteristics of Excellence in higher education Philadelphia: MSACS, 1982b.

Miles, M.B. and Huberman, A.M. Qualitative Data Analysis California: Sage Publications, 1984.

Ministry of Education, Science and Culture. Outline of education in Japan Tokyo: MONBUSHO, 1990.

Moberly, Sir W. The Crisis in the university, London: SCM Press, 1949.

Nakorntap, A. Curriculum evaluation in higher education: A case study of government university in Thailand Unpublished doctoral dissertation, The Ohio State University, 1987.

- National Association of Schools of Art and Design. Handbook 1991-1992.
Reston, Virginia: National Association of Schools of Art and
Design, 1991, pp.
- National Board of Employment, Education and Training. Higher
education: Achieving quality. Canberra: NBEET, 1992.
- National Council for Accreditation of Teacher Education. Standards,
procedures, and policies for the accreditation of professional
education units. Washington, D.C.: National Council for
Accreditation of Teacher Education, 1987.
- New England Association of Schools and Colleges. Accreditation
handbook. Winchester, Mass.: NEASC, 1983.
- New Jersey State Board of Higher Education. Licensing and degree
program approval regulations. New Jersey : State Board of
Higher Education, 1985.
- Northwest Association of Schools and Colleges. Accreditation
handbook Seattle: NASC, 1988.
- North Central Association of Colleges and Schools. A handbook of
accreditation Chicago: NCA, 1992.
- Nuffield College. The problems facing British universities London:
Oxford University Press, 1948.
- Oregon Educational Coordinating Commission. Information guidelines
for review of degree requirements in certain Oregon private
and all out-of-state institutions. Salem, Oregon: Oregon
Educational Coordinating Commission, 1982, (mimeographed).
- Parrish, R.M. A study of postsecondary faculty member and
administrator knowledge and motivation concerning
institutional and specialized accreditation. Unpublished
doctoral dissertation.

Rutgers University, The State University of New Jersey. Dissertation Abstract International, 44 (1983) : 2062-A.

Pfnister, A.O. The future of voluntary accreditation. Liberal Education, 59 (1973) : 255-269.

Polytechnics and Colleges Funding Council. Teaching quality: Report of committee of inquiry. Bristol: PCFC Publications, 1990.

Power, E.J. A legacy of learning Albany: State University of New York Press, 1991.

Price, G.L. The expansion of British universities and their struggle to maintain autonomy: 1943-46 Menerva 16 (1978) : 3.

Proffit, J.R. Accreditation and the federal government - or the federal connection. In A. Tucker. Higher education in America: Basic understanding. Tallahassee, Florida: Florida State University, 1976.

Rashdall, H. The universities of Europe in the middle ages. Oxford: Clarendon Press, 1936.

Register of Australian Tertiary Awards. Major tertiary course award levels in Australia Canberra : AEC, 1991.

Rhode Island office of Higher Education. Regulation governing degree-granting, in-state institutions of higher education in Rhode Island. Rhode Island : Office of Higher Education, 1984, (mimeographed).

Rossi, E.J. Accreditation self-study and institutional adaptability. Unpublished doctoral dissertation. Stanford University. Dissertation abstract International, 40 (1979) : 3728-A.

- Sabhasri, S. The regional universities in Thailand and their environment. In Hoong, Y.Y. (Ed.) Roles of universities in local and regional development in Southeast Asia Singapore: RIHED Publications. 1973.
- Selden, W.K. Accreditation: A struggle over standards in higher education. New York: Harper & Bros, 1960.
- Selden, W.K. Accreditation : Its purposes and uses. Washington D.C.: Council on Postsecondary Accreditation, 1977.
- Semrow, J.J. A brief history and background of the accreditation process. North Central Association Quarterly, 56 (1982) : 383-393.
- Silver, H. A higher education: The Council for National Academic Awards and British higher education 1964-89 London: Falmer Press, 1990.
- Society of American Foresters. Accreditation handbook. Bethesda, Maryland: Society of American Foresters, 1990.
- Southern Association of Colleges and Schools. Criteria for accreditation Georgia: SACS, 1992a.
- Southern Association of Colleges and Schools. Manual for accreditation Georgia: SACS, 1992b.
- Standing Conference of the Ministry of Education and Cultural Affairs. Examination and academic degrees in the Federal Republic of Germany. Germany: Secretariat of the Standing Conference of the Ministry of Education and Cultural Affairs, 1989.

- State Board of Education, Commonwealth of Pennsylvania. Higher Education : General Provisions (Chapter 31; Section 31.11 - 31.81), Pennsylvania : State Board of Education, 1982, (mimeographed).
- State Education Department, The University of the State of New York. Regulations of the commissioner of education. (Section 52.2) New York: State Education Department, 1985, (mimeographed).
- Thrash, P.A. Accreditation : A perspective. Journal of Higher Education, 50 (1979) : 115-123
- University Finance Commission . A constructive partnership Bristol: UFC Publications, 1991.
- University Finance Commission and Polytechnic and Colleges Funding Council. The funding of teaching in higher education. Bristol: UFC Publications, 1992.
- University Grant Commission . University development 1957-1962 London: HMSO, 1964.
- University development 1962-1967 London: HMSO, 1968.
- Van Vought, Frances A. Autonomy and Accountability in Government/ University relationships. Paper prepared for the World Bank world-wide senior policy seminar on improvement and innovation of higher education in developing countries, June 30-July 4, 1991.
- Watson, K. The higher education dilemma in developing countries: Thailand' two decades of reform Higher Education 10 (1981) : 297-341.
- Western Association of Schools and Colleges. Handbook of accreditation. California: WASC, 1988.

- Wilkins, T.B. Accreditation in the states. In L.E. Blauch (Ed.)
Accreditation in higher education. Washington: U.S.
Printing office, 1959.
- Williams, B. System of higher education: Australia. New York:
International Council for Educational Development, 1987.
- Yarbrough, M.M. The perceptions of community and junior college
presidents, self-study steering committee chairpersons,
and faculty toward the self-study in the accreditation
process. Unpublished doctoral dissertation. University
of Alabama. Dissertation Abstract International, 44 (1983)
: 2965-A.
- Young, K.E. New pressures on accreditation. Journal of Higher
Education, 50 (1979) : 132-144.
- Young, K.E. A glossary of preferred terms in accreditation of
postsecondary education Washington, D.C.: Council on
Postsecondary Accreditation, 1980.
- Young, K.E., Chambers, C.M., and Kells, H.R. Understanding
accreditation. San Francisco: Jossey-Bass, 1983.
- Zook, G.F. and Haggerty, M.E. The evaluation of higher education,
vol.1 : Principles of accrediting higher institutions.
Chicago: University of Chicago Press, 1936.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่ 1

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ส่งแบบสอบถามให้พิจารณา

กลุ่มผู้บริหาร

<u>ชื่อ</u>	<u>ตำแหน่ง</u>
1. ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน	ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. ดร.อรุณ จันทวานิช	รองเลขาธิการสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
3. ศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สุวัตถิ	อดีตรองอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
4. ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย	อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. การดาประทีป ม. โกมลมาศ	อธิการบดี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
7. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทยา บวรวัฒนา	อดีตรองอธิการบดี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ	หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ชันทปราบ	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. รองศาสตราจารย์ ดร.เล็ก อุตตะมะศีล	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโลหะ และวัสดุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. ดร.กำแหง สนิทรกุล	อดีตรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
12. ดร.มานิต บุญประเสริฐ	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

13. นางประไพพิศ มงคลรัตน์
ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. รองศาสตราจารย์ จรินทร์ เทศวานิช
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
15. นายสุชน เหมันต์
อธิการบดี
มหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์
16. รองศาสตราจารย์ ดร.สำออง ศรีนิลทา
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
17. ศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา ชุตินา
อดีตรองอธิการบดีคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
18. ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เพ็ชรวิจิตร
อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
19. นายแพทย์บัญชา พงษ์พานิช
รองอธิการบดีฝ่ายปฏิบัติการ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาน พิมพา
ผู้ช่วยอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
21. ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อิงคสุวรรณ
อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
22. รองศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ลีทิตตระกุล
คณบดีคณะเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยศิลปากร
23. รองศาสตราจารย์ ชยากริต ศิริอุปถัมภ์
หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเทคโนโลยี
คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ฯ

กลุ่มนักวิชาการอุดมศึกษา

<u>ชื่อ</u>	<u>ตำแหน่ง</u>
1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ ลินลารัตน์	คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุณรัตน์	ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ลินลิริ	อดีตหัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน	หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ฯ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร ศรีประสาธน์	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีร์ภรณ์	อดีตประธานกรรมการประจำ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญช	หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
8. ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร	ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช
9. ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชวอำรุง	ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมษาคุณวุฒิ	ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อธิการบดีคณะครุศาสตร์
ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ตันชนเดชา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัญญกร โฆวิไลกุล รองอธิการบดีคณะครุศาสตร์
ภาควิชาอุดมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
16. ดร. สุเมธ แฮ่มแน่น นักวิชาการ
ทบวงมหาวิทยาลัย
17. ดร. อมรวิชัย นาครทรพร นักวิชาการอุดมศึกษา
กองวิเทศสัมพันธ์ ทบวงมหาวิทยาลัย
18. รองศาสตราจารย์ ดร.องค์การ อินทร์มพรรษ์ ผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารและ
สื่อการศึกษา
อธิการบดีฝ่ายบริหาร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มวิชาอื่น

<u>ชื่อ</u>	<u>ตำแหน่ง</u>
1. รองศาสตราจารย์ ต่อพงศ์ ชมนาค	คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศาสตราจารย์ หม่อมราชวงศ์ทองใหญ่ ทองใหญ่	กรรมการ กส. อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. รองศาสตราจารย์ ม.ล.ประทีป นาลากุล	คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
4. รองศาสตราจารย์กุลธร เลื่อนฉวี	นักวิชาชีวะสถาปัตยกรรม รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน สถาบันเทคโนโลยีพระจอม- เกล้าลาดกระบัง
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวี เลิศปัญญาวิทย์	เลขาธิการ วสท. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
6. ศาสตราจารย์ ดร.เอกสิทธิ์ ลัมสุวรรณ	กรรมการ กว. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย โภคยอุดม-	นักวิชาชีวะวิศวกรรม อธิการบดีวิทยาลัยมหานคร
8. รองศาสตราจารย์ ดร. ชนะ กสิภาร	นักวิชาชีวะวิศวกรรม อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

9. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภม สุภพันธ์โพธาราม นักวิชาชีฟ้าด้านวิศวกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
10. รองศาสตราจารย์ วิรุณี มังคะวิรัช นักวิชาชีฟ้าวิศวกรรม
ผู้อำนวยการศูนย์เครื่องมือ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิง คุณะวัฒน์สถิตย์ นักวิชาชีฟ้าวิศวกรรม คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ฯ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุยุชน์ สัตยประกอบ นักวิชาชีฟ้าวิศวกรรม
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
13. นายพินิจ อู่สำหันธ์ ผู้อำนวยการกองงาน กว. กส.
คณะกรรมการควบคุมการประกอบ
วิชาชีฟ้าวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม
14. ศาสตราจารย์ น.พ.ชงยุทธ์ สัจจวานิช อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
15. ศาสตราจารย์ น.พ.เฉลิม วราวิทย์ หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนา -
แพทยศาสตร์ศึกษา
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลง
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
16. รองศาสตราจารย์ ดร.กัศณา บุญทอง คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศักดิ์ จักรไพวงศ์ คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
18. รองศาสตราจารย์ ชวรัตน์ เชิดไชย อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัย
วิชาชีฟ้าวิศวกรรม มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช
19. ดร.วรวิทย์ เลิศลักษณ์ รองอธิบดีกรมโยธาธิการ
กระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวกที่ 2

ข้อมูลของผลการตอบแบบสอบถามของมหาวิทยาลัยวัดความพึงพอใจและทัศนคติตามแนวทางการเฝ้าระวังในแต่ละข้อ

- 1) แบบสอบถามที่ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น 60 คน ได้รับตอบกลับมา 41 คน (N=41) ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านไม่ได้ตอบแบบสอบถามทุกข้อ ดังนั้นค่าจำนวนประชากรที่ตอบคำถามในแต่ละข้ออาจไม่เท่ากัน
- 2) ค่าเฉลี่ยที่กรอกในตารางนี้จะหมายถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อและค่าเฉลี่ยของทุกข้อ

ตอนที่ 1 ว่าด้วยหลักการในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	\bar{x}	SD	4	3	2	1	\bar{x}	SD
1. ความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษา (Autonomy) พึงมีความคู่ไป กับความสามารถตรวจสอบได้จากภายนอก (Accountability) เพื่อเป็นหลักประกันว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่ที่พึงต้องสังคม อย่างเหมาะสม	41				4.00	0.00	21	20			3.51	0.49
2. รัฐควรวางค้ำประกันว่างานกลางเป็นต้นแบบของสังคมในการทำหน้าที่ ประสานงานและติดตามให้หลักการที่เหมาะสมในการดูแลคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	41				4.00	0.00	29	8	4		3.61	0.65
3. หน่วยงานอิสระที่เกิดจากการรวมตัวของสถาบันอุดมศึกษาเอง เช่น ที่ประชุมอธิการบดี สมาคมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนควรมี บทบาทที่ชัดเจนขึ้นในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา	33	8			3.80	0.40	25	12	4		3.51	0.66
4. หน่วยงานอิสระที่เกิดจากการรวมตัวของนักวิชาการวิชาชีพ เฉพาะทาง เช่น สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ควรมีบทบาทที่ชัดเจนขึ้น ในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา	25	16			3.61	0.49	17	16	8		3.22	0.75

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
5. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้นควรเน้นให้ส่วนที่ อุดมศึกษามีกลไกภายในในการศึกษาและประเมินตนเอง (Self-study/Self-evaluation) เพื่อให้สอดคล้องกับ หลักการของการกำกับดูแลตนเอง (Self-regulation)	37	4			3.90	0.30	21	12	4		3.46	0.68
6. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้นควรใช้กับทั้งส่วนที่ อุดมศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างเท่าเทียมกัน	37	4			3.90	0.30	20	15	4		3.41	0.67
7. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้น ควรมีลักษณะเป็นการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการดำเนินการภายหลังจากการเปิด ดำเนินการหลังสุดไปแล้ว (Post auditing) มากกว่า การตรวจสอบความพร้อมก่อนเปิดดำเนินการ (Pre-auditing) เพื่อให้ส่วนที่มีอิสระในการดำเนินงานในระดับหนึ่ง	14	14	13		3.02	0.81	20	15	4		3.41	0.66
8. รัฐบาลที่มุ่งใจดำเนินการเงินและงบประมาณแก่ส่วนที่จัดการ ศึกษาอย่างมีคุณภาพทั้งส่วนที่อุดมศึกษาของรัฐและเอกชน	29	8		4	3.51	0.91	12	17	8	4	2.90	0.92
9. ส่วนที่อุดมศึกษามีการจัดตั้งหน่วยงานและบุคลากรภายใน รับผิดชอบการกำกับดูแลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเป็น การเฉพาะ	33	4	4		3.71	0.63	21	20			3.51	0.50
10. ควรมีการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษา ในแต่ละส่วน โดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกันเป็น ไปตามหลักการของการให้ผลการประเมินผลการดำเนินการโดย เพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer review)	29	12			3.71	0.45	25	12	4		3.51	0.67

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
11. ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษานับการประเมินถึงความ พร้อมในเชิงกระบวนการ (Process evaluation) ความคู่ไป กับการประเมินคุณภาพของผลผลิต (Outcome evaluation)	33	8			3.80	0.40	16	25			3.39	0.49
12. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้นครอบคลุม คุณภาพทั้งในระดับสถาบัน (Institutional evaluation) และในระดับหลักสูตร (Program evaluation)	37	4			3.90	0.30	29	12			3.71	0.45
ค่าเฉลี่ยรวม					3.74						3.48	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 โครงสร้างและการบริหาร

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
1. ทบวงมหาวิทยาลัยควรทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ	21	12	8		3.32	0.78	33	4	4		3.71	0.63
2. บทบาทหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยในการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย												
2.1 การรับรองมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นทางการ สำหรับการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาทุกระดับ รวมถึงการยืมตราหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับรองมาตรฐานการศึกษาร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	25	8	8		3.41	0.80	21	12	4		3.46	0.68
2.2 การกำหนดมาตรฐานหลักสูตรระดับเพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติร่วมกัน	25	8	8		3.41	0.80	16	16	4		3.33	0.67
2.3 การส่งเสริมและประสานงานเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาการศึกษานานาชาติและการประกันคุณภาพภายในของตนเองที่มีประสิทธิภาพ	41				4.00	0.00	25	16			3.81	0.49
2.4 การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อติดตามผลการจัดการศึกษาในหลักสูตรหรือสาขาวิชาต่าง ๆ	37				4.00	0.00	29	8			3.78	0.41
3. ทบวงมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีสำนักมาตรฐานการศึกษานขึ้น เพื่อรับผิดชอบการประสานและติดตามการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เป็นการเฉพาะ	21	16	4		3.41	0.66	25	12			3.68	0.47
4. ล่างานหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยโดยสำนักมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวข้องกับประกันคุณภาพการศึกษา ควรระบุไว้เป็นกฎหมายหรือระเบียบที่ชัดเจน	21	12	8		3.32	0.78	16	21			3.43	0.50

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้						
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD	
5. กลไกการทำงานของสำนักมาตรฐานการศึกษา ตั้งแต่ขั้นการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการไปจนถึงขั้นตอนการดำเนินงานในการประกันคุณภาพการศึกษา ควรกระทำในรูปแบบบุคคล ที่มาจากฝ่ายต่าง ๆ เช่น การมีคณะกรรมการประจำสาขา และคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ	37		4			3.80	0.59	33	4			3.89	0.31
6. ที่ประชุมอธิการบดีและสภามหาวิทยาลัยเอกชน ควรจัดทำแบบทบทวนดังนี้													
6.1 จัดระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานวิทยาลัย	25	12	4			3.51	0.67	16	16	4		3.33	0.67
6.2 ประสานงานให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ มีภาระงานแนวปฏิบัติร่วมกันเกี่ยวกับการควบคุมดูแลคุณภาพการศึกษากองในสถาบันต่าง ๆ เช่น	25	16				3.61	0.49	16	25			3.39	0.49
6.3 ดำเนินการให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในมิติต่าง ๆ ขึ้นเป็นการเฉพาะกิจเป็นครั้งคราว	29	4	4	4		3.41	1.00	16	16	4		3.33	0.67
7. ที่ประชุมอธิการบดีและสภามหาวิทยาลัยเอกชน ควรจัดทำกำหนดบทบาท หรือข้อบังคับสมาคมฯ ที่จัดการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันให้ชัดเจน	33	4	4			3.71	0.83	16	16	4		3.33	0.67
8. สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ควรกำหนดบทบาทให้เน้นการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพให้มากขึ้น	21	12	4			3.46	0.68	8	20	8		3.00	0.67

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
4.1 การอนุมัติการตั้งสาขาใหม่	33		4	4	3.51	1.00	28	4		4	3.56	0.96
4.2 การอนุมัติการตั้งหน่วยงานใหม่ (เช่น ภาควิชาหรือคณะ)	33		4	4	3.51	1.00	28	4		4	3.56	0.96
4.3 การอนุมัติเปิดดำเนินการหลักสูตรใหม่	33	4		4	3.61	0.91	29	8		4	3.51	0.91
5. กลไกการรับรองวิทยฐานะการใช้กับทั้งสถาบันของรัฐและเอกชน อย่างเท่าเทียมกัน	29	12			3.71	0.45	25	12	4		3.51	0.67
6. กิจกรรมการรับรองวิทยฐานะที่มีประสิทธิภาพในการลดคุณภาพ การศึกษา ได้แก่												
6.1 การศึกษาค้นเองของสถาบัน (Self study)	33	8			3.80	0.40	25	12	4		3.51	0.67
6.2 การจัดทำเกณฑ์วิทยฐานะ	37	4			3.90	0.30	25	12	4		3.51	0.67
6.3 การตรวจเชื่อมโยงและประเมินสถาบันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review)	33	8			3.80	0.40	16	21	4		3.29	0.63
6.4 การมีกรรมการรับรองวิทยฐานะในแต่ละสาขาวิชา	37		4		3.80	0.59	24	3	4		3.56	0.68
6.5 การจัดทำให้มีการรับรองวิทยฐานะซ้ำหลังจากที่ได้รับการรับ รับรองวิทยฐานะไปครั้งหนึ่งแล้ว	33	8			3.80	0.40	28		8		3.56	0.83
6.6 การมีกรรมการสอบไล่ภายนอก	21	16	4		3.41	0.66	16	12	8		3.22	0.79

ตอนที่ 4 เกณฑ์

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
1. ท่านมีความเห็นว่าเกณฑ์ต่อไปนี้มีความเหมาะสมที่จะต้องจัดให้ชุมชน เชิงไร่ หนึ่งของกรมว่ากล่าวกับคณะกรรมการศึกษา												
1.1 เกณฑ์การอนุมัติจัดตั้งสภามั่น/หน่วยงาน/หลักสูตร	37		4		3.80	0.59	28	8			3.78	0.42
1.2 เกณฑ์การให้การรับรองวิทยฐานะ	37	4			3.90	0.30	25	16			3.61	0.49
1.3 เกณฑ์ตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายใน	37	4			3.90	0.30	20	12	4		3.44	0.68
1.4 ดัชนีปัจจัยสมรรถภาพที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน	28	4			3.88	0.33	28	12			3.70	0.46
1.5 เกณฑ์คณะกรรมการจัดการศึกษาที่ใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณ	20	10	11		3.22	0.84	8	12	11	9	2.41	1.00
2. ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติการจัดตั้ง สภามั่น/หน่วยงานในหัวข้อต่อไปนี้หรือไม่												
2.1 หลักการ เหตุผล ความจำเป็น	37	4			3.90	0.30	25	16			3.61	0.49
2.2 ภูมิภาค จุดมุ่งหมาย	33	8			3.80	0.40	25	12	4		3.51	0.67
2.3 การจัดองค์กรและการบริหาร	37	4			3.90	0.30	25	16			3.61	0.49

ข้อความ	ภาพเหมาะสม						ภาพเป็นไปไม่ได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
2.4 แผนการจัดการศึกษา	37	4			3.90	0.30	29	12			3.71	0.45
2.5 ปริมาณและคุณภาพอาจารย์และบุคลากร	37	4			3.90	0.30	29	8	4		3.61	0.66
2.6 ความพร้อมของห้องสมุด	37		4		3.80	0.59	28	8			3.78	0.42
2.7 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์	37		4		3.30	3.59	28	8			3.78	0.42
2.8 การจัดการบริหารนักศึกษา	32	4			3.39	0.31	20	12	4		3.44	0.68
2.9 ความคล่องการงบประมาณและความสามารถพึ่งตนเอง ทางการเงิน	37	4			3.30	0.30	25	12	4		3.51	0.67
2.10 กลไกการประเมินผลการดำเนินงานภายใน	37	4			3.30	0.30	21	12	8		3.32	0.78
3. กำกับดูแลเห็นต่อเกณฑ์การเปิดหลักสูตรต่อไปนี้												
3.1 ความพร้อมด้านการบริหารหลักสูตร	37	4			3.30	0.30	33	8			3.30	0.40
3.2 ความพร้อมด้านอาจารย์และบุคลากร	37	4			3.30	0.30	25	16			3.61	0.49
3.3 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์	37	4			3.90	0.30	25	12	4		3.51	0.67

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
3.4 ความพร้อมด้านห้องสมุดและระบบการบริหารทางวิชาการ	37	4			3.90	0.30	25	12	4		3.51	0.67
3.5 ความพร้อมด้านการบริการนักศึกษา	37	4			3.90	0.30	21	20			3.51	0.50
3.6 ความพร้อมด้านกลไกการประเมินผลและพัฒนาหลักสูตร	37	4			3.90	0.30	21	20			3.51	0.50
4. การรับรองวิทยฐานะหลักสูตรว่าเป็นจะต้องกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาถึงความพร้อมและความเหมาะสมในหัวข้อต่อไปนี้												
4.1 <u>เกณฑ์พิจารณาความพร้อม/ขีดความสามารถในการดำเนินงานหลักสูตร</u>												
4.1.1 การบริหาร	37	4			3.90	0.30	33	3			3.80	0.40
4.1.2 อาจารย์และบุคลากร	37	4			3.90	0.30	29	12			3.71	0.45
4.1.3 อาคารสถานที่ อุปกรณ์	37	4			3.90	0.30	25	16			3.61	0.49
4.1.4 ห้องสมุดและบริการวิชาการ	37	4			3.90	0.30	25	16			3.61	0.49
4.1.5 บริการนักศึกษา	33	8			3.80	0.40	25	12	4		3.51	0.67

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
4.2 เกมพิจารณาสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร												
4.2.1 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา	33	8			3.80	0.40	29	12			3.71	0.45
4.2.2 สัมฤทธิ์ผลในการศึกษาต่อ	29	12			3.71	0.45	29	12			3.71	0.45
4.2.3 สัมฤทธิ์ผลในการหางาน	33	4	4		3.71	0.63	25	12	4		3.51	0.67
4.2.4 สัมฤทธิ์ผลในการประกอบอาชีพ	33	8			3.80	0.40	21	12	8		3.32	0.78
4.3 เกมพิจารณาศักยภาพในการประเมินผลและพัฒนาหลักสูตร												
4.3.1 ระบบข้อยุติผลการดำเนินงานหลักสูตร	29	12			3.71	0.45	25	12	4		3.51	0.67
4.3.2 ระบบการประเมินผลการสอน	33	8			3.80	0.40	21	16	4		3.41	0.66
4.3.3 ระบบการใช้ทรัพยากรความถนัดในการพัฒนาและประเมินผลหลักสูตร	33	8			3.80	0.40	25	12	4		3.51	0.67
4.3.4 ระบบการติดตามผลบัณฑิต/ศิษย์เก่า	29	12			3.71	0.45	21	16	4		3.41	0.66
4.3.5 ความพร้อมในการจัดให้มีการประเมินผลในรูปโครงการเฉพาะกิจ	29	12			3.71	0.45	24	4	3		3.44	0.83
5. ท่านมีความเห็นว่าควรกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบระบบการประเมินผลภายในต่อไปนี้อย่างไร												

ชื่อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
<u>5.1 เกณฑ์พิจารณากระบวนการงานวิจัยสถาบัน</u>												
5.1.1 องค์การและการบริหาร	33	8			3.80	0.40	25	12	4		3.51	0.67
5.1.2 บุคลากร	37	4			3.90	0.30	21	20			3.51	0.50
5.1.3 ทรัพยากร	33	8			3.80	0.40	25	12	4		3.51	0.67
5.1.4 ระบบฐานข้อมูล	37	4			3.90	0.30	25	12	4		3.51	0.67
<u>5.2 เกณฑ์พิจารณากระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน</u>												
5.2.1 ระบบการประเมินผลการสอน	37	4			3.90	0.30	21	16	4		3.41	0.86
5.2.2 ระบบการติดตามผลบัณฑิต/ศิษย์เก่า	29	12			3.71	0.45	21	12	8		3.32	0.78
5.2.3 ระบบการใช้นวัตกรรมภายนอกในการพัฒนาการเรียนการสอน	29	12			3.71	0.45	21	12	8		3.32	0.78
<u>5.3 เกณฑ์พิจารณากระบวนการพัฒนาบุคลากร</u>												
5.3.1 ระบบการพัฒนาอาจารย์	37	4			3.90	0.30	21	20			3.51	0.50
5.3.2 ระบบการพัฒนาผู้บริหาร	20	16			3.56	0.50	17	16	8		3.22	0.75
5.3.3 ระบบการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ	29	12			3.71	0.45	17	16	8		3.22	0.75

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
6. กำกับดูแลเห็นต่อหัวหน้าในชั้นบังคับซึ่งสมควรยกต่อไปในอย่างไร												
6.1 สมรรถภาพในการดำเนินงานทั่วไป (General performance)					3.80	0.40					3.51	0.67
6.1.1 จำนวนนักศึกษาธรรม/นักศึกษาเข้าใหม่/ผู้สำเร็จการศึกษา/ผู้สมัครเข้าศึกษา/นวัตินัน	29	12			3.90	0.30	29	12			3.51	0.50
6.1.2 จำนวน/สาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน/นวัตินัน	29	8	4		3.80	0.40	25	16			3.51	0.67
6.1.3 จำนวนโครงการจัดการศึกษาพิเศษอื่น ๆ/นวัตินัน	29	12			3.90	0.30	25	16			3.51	0.67
6.1.4 อัตราการลาออก/โอนย้ายของนักศึกษา/นวัตินัน	21	16	4				25	16				
6.1.5 จำนวนและคุณภาพอาจารย์/นวัตินัน	37	4			3.90	0.30					3.41	0.66
6.1.6 อัตราการลาออก/โอนย้ายของอาจารย์/นวัตินัน	29	12			3.71	0.45					3.32	0.73
6.1.7 อัตราการไว้ประโชนอาคารสถานที่/นวัตินัน	29	12			3.71	0.45					3.32	0.73
6.1.8 อัตราการไว้ห้องสมุด/นวัตินัน	37	4			3.90	0.30	21	16	4		3.51	0.50
6.1.9 อัตราการเข้าร่วมในกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่าง ๆ/นวัตินัน	29	8	4		3.56	0.50	21	16	4		3.22	0.75
					3.71	0.45					3.22	0.75

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
6.1.10 จำนวนโครงการความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอก/ต่างประเทศ/นานาชาติ	29	8	4		3.61	0.66	25	20			3.51	0.50
6.2 สรรพภาพทางการเงิน (Financial performance)												
6.2.1 อัตราส่วนเงินงบประมาณต่อเงินรายได้/นานาชาติ	21	20			3.51	0.50	21	21			3.51	0.50
6.2.2 อัตราส่วนของงบลงทุนต่องบดำเนินการ/นานาชาติ	21	20			3.51	0.50	21	21			3.51	0.50
6.2.3 อัตราส่วนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงิน รายได้ต่อหัวหน้าศึกษา/อาจารย์ในแผนงานด้าน ต่าง ๆ/นานาชาติ	25	16			3.61	0.49	25	16			3.61	0.49
6.2.4 ความสามารถในการพาเงินรายได้จากบริการ วิชาการประเภทต่าง ๆ/นานาชาติ	25	16			3.61	0.49	25	12	4		3.51	0.67
6.3 สรรพภาพเชิงสัมฤทธิ์ผล (Outcome performance)												
6.3.1 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน	29	12			3.71	0.45	25	16			3.61	0.49
6.3.2 สัมฤทธิ์ผลในการศึกษาค้นคว้า	29	12			3.71	0.45	25	16			3.61	0.49
6.3.3 สัมฤทธิ์ผลในการทำงาน	29	8	4		3.61	0.66	25	12	4		3.51	0.67
6.3.4 สัมฤทธิ์ผลในการประกอบอาชีพ	29	8	4		3.61	0.66	21	12	8		3.32	0.78

ข้อความ	ความเหมาะสม						ความเป็นไปได้					
	4	3	2	1	X	SD	4	3	2	1	X	SD
7. ท่านมีความเห็นต่อการใช้อัตราพิจารณาเชิงคุณภาพต่อไปนี้ ในการจัดสรรงบประมาณเพียงไร												
7.1 การได้รับการรับรองวิทยฐานะ (Accreditation) ในหลักสูตรต่าง ๆ	25	8	8		3.41	0.80	21	12	4	4	3.22	0.98
7.2 การผ่านการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายใน (Academic auditing)	29	8	4		3.61	0.66	21	12	4	4	3.22	0.98
7.3 การใช้ดัชนีบ่งชี้สมรรถภาพ (Performance indicators)	33	8			3.80	0.40	21	16	4		3.41	0.66
ค่าเฉลี่ยรวม					3.76						3.47	
ค่าเฉลี่ยของทั้งหมด					3.73						3.45	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่ 3

รายงานการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อพิจารณารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ครั้งที่ 1

วันที่ 27 ธันวาคม 2536

เวลา 13.30 น.

ณ ห้องประชุม องค์การ RIHED ชั้น 5

อาคารทบวงมหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วัชโรทัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ บุรัตน์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สินสิริ
4. รองศาสตราจารย์ต่อพงศ์ สมนาค
5. ศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ทองใหญ่ ทองใหญ่
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวี เลิศปัญญาวิทย์
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ
8. ศาสตราจารย์ น.พ.สงยุทธ ฝั้วจวานิช
9. ศาสตราจารย์ ดร.เอกสิทธิ์ ลิ่มสุวรรณ
10. ศาสตราจารย์ น.พ.เฉลิม วราวิทย์
11. นายพินิจ อู่สำห
12. ศาสตราจารย์ ดร.ประชุม สวัสดิ์

กิจกรรมการประชุม

ผู้วิจัยได้กล่าวขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณามาร่วมประชุม และแจ้งแก่ที่ประชุมถึงความเป็นมาถึงการจัดทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหา และความจำเป็นที่จะต้องหาทางแก้ไขความเหลื่อมล้ำในเรื่องคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จากนั้นได้ขอกำหนดวิธีการประชุมในครั้งนี่ว่า จะแบ่งออกเป็น 4 วาระ คือ

- วาระที่ 1 การนำเสนอผลการศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา
- วาระที่ 2 การนำเสนอรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นจากผลของการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษามาในแนวลึก
- วาระที่ 3 การให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและทัศนคติต่อรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เสนอให้พิจารณา
- วาระที่ 4 การตอบแบบสอบถามประกอบการแสดงความคิดเห็นที่ประชุมเห็นชอบด้วยตามที่เสนอ

วาระที่ 1 รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา

ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และเกี้ยวโยงถึงประเทศไทยโดยสังเขป ทั้งนี้ รายละเอียดดังกล่าวได้เสนอไว้ในเอกสารที่แนบส่งไปแล้ว โดยเสนอในเชิงเปรียบเทียบในด้านหลักการ โครงสร้างและการบริหาร วัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์การปฏิบัติ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุมได้ซักถามบ้างในบางประเด็นและรับทราบข้อสรุปที่นำเสนอ

วาระที่ 2 การนำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาฯ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยใช้แผ่นใสช่วยในการนำเสนอ โดยเสนอเป็นลำดับตั้งแต่หลักการของการพัฒนา ตลอดจนกรอบความคิดในการพัฒนา โครงสร้างและการบริหาร วิธีการดำเนินการ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางในการนำไปใช้

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ 3 การแสดงความคิดเห็นและทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิ

หลังจากการนำเสนอในวาระที่ 1 และ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่เสนอไว้ ซึ่งในการจกรายงานการประชุมนี้ จะนำเสนอเฉพาะประเด็นที่เป็นความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น จะไม่นำเสนอในส่วนที่ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นด้วยในบางกรณี ดังนี้

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ทองใหญ่ ทองใหญ่

ในการพิจารณาดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ คงต้องแยกประเด็นให้ชัดเจนระหว่างสถาบันของรัฐและเอกชน เช่น งบประมาณ หรือการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ เพราะเวลานี้มีความแตกต่างกันอยู่ แต่เท่าที่เสนอมามีขั้นตอนการดำเนินการและวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ค่อนข้างน่าจะได้รับจัดทำขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ลีนลี้

คิดว่าเป็นหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยที่จะต้องคำนึงถึงสถาบันที่มีหลายประเภท พวกที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ก็คงต้องช่วยจัดสรรให้จนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ การจะนำระบบงบประมาณมากำกับด้วยจึงต้องคำนึงถึงให้มาก

การจัดระบบการดำเนินการต่าง ๆ ต้องระวังอย่าให้ผูกมัดจนทำให้ปรับเปลี่ยนไม่ได้ การมีคณะกรรมการมากมาชก้อาจไม่เอื้อกับนิสัยคนไทย และการที่ไปจำกัดว่าจะเปิดหลักสูตรใดได้ต้องอยู่ในแผนก่อนนั้นต้องระวังเพราะวิทยาการก้าวเร็ว แผนที่วางไว้อาจไม่เหมาะสม ทำอย่างไรจะให้ความคล่องตัวและระบบมีประสิทธิภาพสูงได้ และต้องระวังมิให้ความเป็นราชการของระบบทำให้เสียความคล่องตัว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวี เลิศปัญญาวิทย์

เห็นด้วยอย่างยิ่งกับรูปแบบที่เสนอ และคิดว่าการประเมินเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่เป็นห่วงว่าเวลาจะเริ่มใช้จะเริ่มอย่างไร ถ้าเป็นสถาบันที่เปิดใหม่ก็ต้องมีระบบในการควบคุมได้ แต่ถ้าเป็นพวกหลักสูตรเก่า ๆ จะทำอย่างไร เพราะที่ทำกันมานานแล้ว และจะทำอย่างไรที่จะเป็นเครื่องจูงใจให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ยากนาระบบไปใช้ หรือจะมีระบบบังคับหรือรางวัลอย่างไรหรือไม่ ที่จะทำให้มหาวิทยาลัยสนใจ

รองศาสตราจารย์ ดร. เอกสิทธิ์ ลิ้มสุวรรณ

เป็นห่วงเรื่องเกณฑ์การประเมิน เพราะเป็นตัวเลขหรือดัชนีที่ใช้ได้ไม่ค่อยเด็ดขาด ซึ่งต้องมองหลาย factor เพราะเวลาให้คะแนนพอถ่วงเฉลี่ยกันไป มันก็อยู่ใกล้ ๆ กัน และในที่สุดก็ล้อมกลับรับกันไปไม่เด็ดขาด แม้แต่เรื่องการพิจารณาขอตำแหน่ง ผศ. รศ. ก็ตาม เคยเจอปัญหามาก เพราะเกณฑ์ของผู้ประเมินไม่เหมือนกัน แต่พอเอามาเฉลี่ยกันก็ต้องยอมให้ผ่าน ซึ่งบางทีก็ออกมาไม่เคลียร์

ผมชอบระบบเซอร์มินท์เน้นตัวบุคคล เน้นระบบ

ผมคิดว่าเรื่อง Internal accrediting หรือ Internal auditing เป็นเรื่องที่เหมาะสม น่าจะทำกันทั้งหมด แต่ต้องเน้นการสร้างคนให้เข้าใจระบบก่อน ซึ่งทบวงน่าจะทำได้ การให้มหาวิทยาลัยออกเป็นอิสระแบบที่อาจารย์เกษม กับอาจารย์วิจิตรพยายามจะทำนั้น ก็เป็นระบบที่ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยรับผิดชอบตนเองมากขึ้น มีการตรวจสอบกันเองมากขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องดี ถ้าเป็นราชการอยู่อย่างนี้จะมีแต่ระบบถ่วงเฉลี่ย

ศาสตราจารย์ น.พ.เฉลิม วราวิทย์

ผมคิดว่าอย่าง มทส. และ มวล. น่าจะดีเพราะได้เงินมาเป็นก้อน สำหรับระบบที่เสนอนั้นผมว่าก็ดีที่จะให้มหาวิทยาลัยรับผิดชอบมากขึ้น แต่ก็อาจจะต้องมีการอนุโลมบ้าง ในระยะแรกแล้วค่อย ๆ ผ่อนภายหลัง

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ทองใหญ่ ทองใหญ่

ความจริงในระบบราชการการสร้างแรงจูงใจและแรงกระตุ้นทำได้ยาก มีระเบียบและและไม่คล่องตัว

ศาสตราจารย์ ดร.ประชม สุวัตถ์

ระบบที่นำเสนอมีหลักการดีมาก น่าสนใจ แต่มีข้อสังเกตว่าในการนำไปใช้นั้นพวกมหาวิทยาลัยของรัฐต่าง ๆ อาจมีปัญหาในตอนแรกอยู่บ้าง เพราะเคยตัวกับการไม่ถูกควบคุมมานาน แต่ของเอกชนคงไม่มีปัญหา

สิ่งที่นำเสนอส่งเสริมให้ทำคือ Internal auditing โดยการสร้างกลไกให้เขาเอาไปปฏิบัติและประเมินตัวเองก่อน ซึ่งประเด็นนี้ก็จะหยิบยกมาเป็นกลไกหลัก อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึง

ถึงคือเรื่องมาตรฐานของแต่ละสาขาวิชาที่แตกต่างกันจะทำอย่างไร เพราะหากจะไปใช้เกณฑ์กลางอย่างเดียวกันไม่ได้เพราะจะได้ส่วนเสียส่วน

เรื่อง Peer review เป็นสิ่งที่น่าส่งเสริมและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ขอเสนอให้สมาคมวิชาชีพเข้ามามีส่วนหรือมีบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะการ review หรือช่วย audit ว่าแต่ละสาขาวิชาเป็นอย่างไร อย่างน้อยก็ให้รู้ว่าแต่ละสถาบัน มี Position อยู่ตรงไหน เพื่อให้เกิดการแข่งขันกันไปในตัว จะเป็นการแข่งขันในเชิงวิชาการ และจะทำลายกันน้อยกว่าด้านอื่น

อีกประการหนึ่งการทำ review นี้ หากทบวงเข้าไปทำเอง อาจจะมีผลเสีย และอาจไม่เป็นที่ยอมรับของอาจารย์ส่วนใหญ่ และสถาบันของรัฐ ฉะนั้นหากอาศัยมือสมาคมต่าง ๆ เป็นผู้ริเริ่มและเข้าไปทำงานด้วย การรับรองวิทยฐานะ เช่นในสหรัฐ ก็จะมีที่มืองค์กรอิสระทำ Rating สถาบันไว้

เห็นด้วยกับการที่จะมีองค์กรอิสระมาดูแล ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีสมาคมวิชาชีพเข้ามาดูแล เช่น มาจัดอันดับของบัณฑิตสถาบันต่าง ๆ ผลงานอาจารย์ ผลงานนักศึกษา เป็นต้น

ศาสตราจารย์ น.พ. ยงยุทธ สัจจวานิช

- ต้องขยายความคิดการสร้างระบบอย่างนี้ให้ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยทราบ เพื่อสร้าง Policy acceptance และควรดำเนินการอย่าง selective ในระยะแรก
- ต้องแบ่งแยกระหว่างมาตรการที่เคยทำแล้วหรือกำลังทำอยู่กับมาตรการที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วัรงค์โสธร

- คิดว่า Model ที่เสนอจะเป็นไปได้สูง และอยากเสนอว่าให้แต่ละสถาบันลุกขึ้นมาทำระบบควบคุมตนเองอยู่ในสถาบัน ประเด็นแรกเพื่อที่จะประเมินตัวเองว่า Program หรือหลักสูตรที่ดำเนินการอยู่เป็นเช่นไร จะได้เอาข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ และประเด็นที่ 2 เมื่อถึงรอบจะมีการรับรองวิทยฐานะก็ทำคู่ขนานกันไป คือภายในก็ประเมินตัวเอง และภายนอกก็เข้ามารับรองวิทยฐานะด้วย

- การส่งเสริมให้หน่วยวิจัยสถาบันประเมินตนเองเป็นสิ่งที่ดี ทบวงน่าจะสนับสนุนคล้าย ๆ กับเป็นเครื่องมือร่วม ทั้งนี้อาจขยายความคิดเรื่องนี้ให้ที่ประชุมอธิการบดีรับเอาไปปฏิบัติ แล้วต่อไปอีกปี สองปี ค่อย ๆ เริ่มให้หน่วยวิจัยสถาบันทำการประเมินและวิเคราะห์ โดย

เริ่มต้นขอให้ส่งผลการประเมินสถาบันตนเองให้ทบวงทราบก่อน ผมคิดว่ามหาวิทยาลัยเก่า ๆ
หลักสูตรเก่า ๆ ที่เปิดกันมาแล้ว เขาไม่ต้องการให้ไปรับรองเขาเพราะเขากันได้อยู่แล้วถ้า
ไปพูดเรื่องในตรง ๆ เขาอาจไม่ชอบ

- นอกจากนี้กรรมการต่าง ๆ ที่เข้ามาประเมินต้องให้เป็นกลางเป็น Lay body จริงๆ

รองศาสตราจารย์ต่อพงศ์ สมนาค

ถึงเวลาแล้วที่จะต้องมึรูปแบบการประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาขึ้นใช้ รวมทั้งสมาคม
วิชาชีพต่างๆ ก็จะต้องเร่งปรับปรุงบทบาทตัวเองให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพทางวิชาชีพด้วย
ขณะนั้นมาตรฐานมีความหลากหลายกันมาก และบางแห่งก็เริ่มเกิดมีปัญหบ้างแล้ว สมาคมวิชาชีพ
ต้องเริ่มคิดได้แล้ว ควรมีการพัฒนาคุณภาพของวิชาชีพต่าง ๆ โดยเร็ว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวี เลิศปัญญาวิทย์

ความจริง กว. กส. ก็อยากจะทำในเรื่องมาตรฐานแต่ติดขัดในเรื่องรูปแบบ เพราะ
จริง ๆ แล้วเราเป็นองค์กรอิสระ ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นเมื่อเริ่มเปิดก็พยายามควบคุมคุณภาพ
แต่พอทำไปได้หน่อยก็ไม่มีเงิน ขณะนั้นมหาวิทยาลัยรังสิตก็เริ่มทำ มหาวิทยาลัยของรัฐใหม่ ๆ ก็ทำ
ได้แต่ก็เริ่มติดขัด

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. ทองใหญ่ ทองใหญ่

การสร้างจิตสำนึกของการตรวจสอบได้จากภายนอก ในสถาบันของรัฐอาจมีปัญหอยู่บ้าง
เพราะสถาบันของรัฐส่วนใหญ่คุ้นเคยอยู่กับการดำเนินการที่ไม่เคยมีผู้มาตรวจสอบ ซึ่งอาจรู้สึกว่
เป็นการเข้าไปจับผิดและเกิดการต่อต้านได้ จึงควรมีมาตรการทำความเข้าใจโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
กับสถาบันของรัฐที่เปิดดำเนินการไปแล้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร

การเข้าไปตรวจสอบสถาบันของรัฐไม่ว่าเรื่องใดควรดำเนินการในรูปกรรมการที่มาจาก
หลายฝ่าย เป็นกลาง และเป็นที่ยอมรับของสถาบันด้วย หากไม่เช่นนั้นอาจเกิดการต่อต้าน และไม่
รับผลการพิจารณา

รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ คุปรัตน์

ที่ Texas จะมีแบบประเมินส่งไปตามคณะต่าง ๆ และถ้าจะเทียบก็คล้าย ๆ กับ AIT คือพออาจารย์สอนเสร็จคอร์ส ก็จะให้นักศึกษาทุกคนประเมิน โดยอาจารย์ไม่รู้ไม่เห็น และขณะเดียวกันอาจารย์ผู้ร่วมสอนในภาคก็จะมีการประเมินอีกระดับหนึ่งและระดับบริหารก็มีการประเมินอีกเป็น 3 ระดับ เมื่อเอาผลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วก็จัดลำดับออกมาเป็น A , B , C ดังนั้น เห็นว่าถ้ามีการ Feed back อย่างนี้จะเป็นผลดีต่อทุกฝ่าย และเราสามารถเก็บผลการประเมินไว้ได้ ในจุฬาฯ ก็เถียงกันอยู่นานแล้ว แต่ก็ทำไม่ได้ ซึ่งความจริงถ้าตั้งเป็นระบบแล้วก็คงตั้งเป็นเกณฑ์ปฏิบัติได้

ถ้าจะถามว่าควรจะเริ่มระบบการประเมินอย่างไรดี ถ้าเป็นจุฬาฯ ซึ่งเป็นสถาบันเก่าอาจเจอของแข็งโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะพวกแพทย์ไม่ค่อยยอม ดังนั้นคิดว่าคงต้องไปเริ่ม ณ แห่งที่เขาต้องการเราก่อนมากกว่าจุดที่เขาต่อต้านเรา เช่น Taxi meter ก็เริ่มจากคนไม่มี Taxi พวกนี้ต้องการอยู่แล้วพอออกมาเยอะ ๆ พวก Taxi เก่าก็ตาชไปเอง ฉะนั้นอันดับแรกผมเสนอให้ใช้กับมหาวิทยาลัยอิสระที่ออกนอกระบบราชการ เพราะออกไปแล้วเกณฑ์การใช้เงินติดกับระบบเก่าโดยสิ้นเชิง เพราะฉะนั้นต้องมีเกณฑ์การประเมิน นอกจากนี้ก็มีพวกสถาบันที่มาสมทบกับมหาวิทยาลัยทั้งหลายหรือพวกสถาบันอื่น เช่น วิทยาลัยพยาบาลทั้งหลายซึ่งขณะนี้ก็ได้เทียบเท่าคณะพยาบาลในมหาวิทยาลัยแล้ว

พวกบางคณะในมหาวิทยาลัยของรัฐที่ต้องการเงินโอนไขการสนับสนุนพิเศษ เช่น วิศวฯ จะขออัตราเงินเดือนอาจารย์เป็นพิเศษแต่ยังไม่ยอมออกจากราชการ ก็ควรมารับการประเมิน เช่น เกณฑ์ประเมินประสิทธิภาพ เกณฑ์ประเมินนิสิต เกณฑ์ประเมินอาจารย์ เป็นต้น ไม่เช่นนั้นจะเอาสิทธิ์อะไรที่จะมาขอพิเศษจากคนอื่นเขาเพราะตอนนั้นมีปัญหา

สำหรับประเด็นที่ว่า การรับการประเมินอย่างนี้จะบังคับหรือให้สมัครใจ ผมคิดว่าอย่างไรก็ต้องให้เขามีกางออกบ้าง ให้เขามีกางเลือกทางอื่น ตอนแรกอาจมีการต่อต้านแต่อย่าบังคับทุกคนพร้อมกันหมดเปิดโอกาสให้เขาอยากได้เอง พวกที่ยังไม่อยากได้ก็ให้โอกาสเขาดูไปก่อน

เครื่องมือในการประเมินหลายท่านเสนอให้ใช้วิธีประเมินผลการเรียน Student performance เพราะเรามีสอบคัดเลือกเข้า แต่ไม่มีสอบคะแนนตอนออก ควรจะมีการวัด performance ที่ตัวผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญ ฟรังเรามี GMAT และตัวอื่น ๆ อีก ถ้าเป็นไปได้ในอนาคตขออยากให้มีความ ไม่ต้องเอามาทำเอง ให้หลายสถาบันช่วยกันรับเอาแต่ละด้านไปทำ

รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วจศ์โสธร

สิ่งที่เราพยายามทำใน มสธ. คือ เราให้เงินทุนเชิงวิจัยว่าใครจะลุกขึ้นมาทำโปรแกรมของตัวเอง ไม่จำเป็นว่าต้องเป็นหน่วยวิจัยสถาบันเท่านั้น อาจารย์ในสาขาสามารถที่จะทำได้ แล้วมหาวิทยาลัยก็จัดเงินให้ก่อนหนึ่ง ซึ่งเมื่อเริ่มต้น ฉะนั้นเห็นว่าคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยน่าจะลุกขึ้นมาทำการประเมินหรือควบคุมคุณภาพของตนเอง

ศาสตราจารย์ น.พ.เฉลิม วราวิทย์

ต้องมีความชัดเจนว่าระบบงบประมาณหรือกลไกงบประมาณเพื่อการกำกับดูแลมาตรฐานนั้นจะใช้ในเชิงสนับสนุนหรือลงโทษ และจะใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแต่โทษเพราะการไปเปลี่ยนระบบของงบประมาณอาจจะยาก

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ทองใหญ่ ทองใหญ่

การจะใช้งบประมาณเพื่อการสนับสนุนหรือลงโทษต้องระบุให้ชัด หลักการดีแต่ในทางปฏิบัติอาจต้องพิจารณาในรายละเอียด

รองศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วจศ์โสธร

การใช้มาตรการด้านงบประมาณ อาจกระทำในรูปการให้เงินอุดหนุนการวิจัยแก่สถาบันที่มีการประเมินผลหลักสูตร (Program review) อย่างเหมาะสมแล้ว ดังนั้นอย่างนี้จะเน้นในเชิงสนับสนุน

ศาสตราจารย์ น.พ.เฉลิม วราวิทย์

การวางเกณฑ์การจัดการศึกษาเช่น เกณฑ์ห้องสมุดจะทำได้หรือไม่ โดยให้สามารถประเมินคุณภาพห้องสมุดได้อย่างแท้จริง และการประกันคุณภาพนั้นคงต้องหาวิธีประเมินให้ได้ อย่างแท้จริงด้วย

ดร.มานิต บุญประเสริฐ

อยากให้ข้อสังเกตว่าการใช้เกณฑ์วัดสมรรถภาพทางการเงินนั้นหากนำมาใช้จริงกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะทำให้มี Paper work มาก ถ้าจะให้เหมาะสมก็น่าจะเอาหลักการ

ดูแลตนเอง ควบคุมคุณภาพคนมา ใช้สำหรับกรณี Pre หรือ Post-auditing นั้น เห็นว่าถ้าจะกำหนดเป็นเพียงเกณฑ์เอาไว้ว่าถ้าจะเปิดจะต้องมีความพร้อมจะใช้ ก็น่าจะพอ แต่ไม่ควรกำหนดไว้ตายตัวว่าต้องให้พร้อมก่อนจึงให้เปิด ควรมีความยืดหยุ่นกับสถาบันที่เปิดใหม่ด้วย การดำเนินการอย่างนี้อาจใช้เวลาแต่ก็คิดว่าน่าจะทำความเข้าใจกันได้

ศาสตราจารย์ ดร. ประชัม สวัสดิ์

ทบทวนเป็นผู้สร้างเกณฑ์ สร้างแบบศึกษาตนเองให้สถาบันเอาไปปฏิบัติอย่าให้คิดกันเอง เพราะจะไม่มีมาตรฐาน และอยากให้มีความสำคัญกับ Self study โดยควรทำวิจัยจริง ๆ ว่าใช้อะไรเป็นสิ่งที่วัดหรือบอกการทำงานได้จริง ๆ

ศาสตราจารย์ ดร. เอกสิทธิ์ ลุ่มสุวรรณ

คิดว่าทบทวนจะต้องส่งเสริมให้สถาบันต่าง ๆ สร้างกลไกการควบคุมคุณภาพภายในกันเอง แล้วประเมินตนเอง ทั้งกระบวนการตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาไปจนถึงจบการศึกษา รวมถึงกระบวนการเรียนการสอนด้วย เพราะจะให้หน้าเกณฑ์ หรือระบบจากภายนอกอย่างเดียวมาใช้ อาจไม่ได้ผลอย่างแท้จริง การคำนึงถึงคุณภาพนั้นคนในมหาวิทยาลัยน่าจะรู้สึกกันเอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวี เลิศปัญญาวิทย์

ไม่ว่าจะรัฐหรือเอกชน สำหรับหน่วยงานที่ตั้งใหม่ต้องมีการรับรองมาตรฐาน คุณภาพพร้อมด้านต่าง ๆ แต่สำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่ตั้งมานานแล้วอาจจะไม่ได้อยู่ในขอบข่ายที่จะไปรับรองมาตรฐาน ถ้าจะมีก็อาจหมายถึงการเทียบกับมาตรฐานสากล เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ น่าจะพร้อมให้สถาบันวิชาชีพของ อเมริกา หรือ อังกฤษ มารับรองมาตรฐานได้

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กองใหญ่ กองใหญ่

ข้อดีในงานวิจัยนี้คือเสนอเรื่องกลไกการจัดสรรงบประมาณ สำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ก็ต้องมีแผนการดำเนินงานสำนักงบประมาณ มีสภาผู้แทน มีคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยของเอกชน อาจฝากไว้ว่าน่าจะมีกลไกอะไรที่ตรวจสอบว่าเขาใช้งบประมาณแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันดีหรือไม่ ว่าใช้ไปในการลงทุนทางกายภาพเท่าไร ทางบุคลากร วิชาการเท่าไร ถ้าไรเท่าไร

วาระที่ 4 โดยที่ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าเวลาล่วงเลยมากพอสมควรแล้ว จึงเห็นสมควรยุติการประชุม จากนั้นผู้วิจัยได้ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยงานแบบสอบถาม เพื่อนำไปประเมินต่อไป ซึ่งบางท่านได้กรุณาส่งให้เลย บางท่านได้ขอนำไปตอบก่อน แล้วจะส่งภายหลัง

ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และปิดประชุม

ปิดประชุมเวลา 16.30 น.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อพิจารณารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ครั้งที่ 2

วันที่ 7 มกราคม 2537

เวลา 13.30 น.

ณ ห้องประชุม องค์การ RIHED ชั้น 5

อาคารทบวงมหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน
2. การดาประทีป ม.โกมลมาศ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ คูปรัตน์
5. ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
6. รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ชลัญจกร อาชวอำรุง
8. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย โภไคยอุดม
9. รองศาสตราจารย์ ม.ล. ประทีป มาลากุล
10. รองศาสตราจารย์ ชวรัตน์ ใจดีไชย
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะ กสิการ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ตันชนะเดชา
13. ดร.มานิต บุญประเสริฐ
14. นางประไพพิศ มงคลรัตน์

กิจกรรมการประชุม

ผู้วิจัยได้กล่าวขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณามาร่วมประชุม และแจ้งแก่ที่ประชุมถึงความเป็นมาของการจัดทำวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องหาทางแก้ไขความเหลื่อมล้ำในเรื่องคุณภาพของสถาบัน

อุดมศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จากนั้นได้ขอกำหนดวิธี
การประชุมในครั้งนี้อาจแบ่งออกเป็น 4 วาระ คือ

- วาระที่ 1 การนำเสนอผลการศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศ
ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา
- วาระที่ 2 การนำเสนอรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นจากผลของการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้
ศึกษามาในแนวลึก
- วาระที่ 3 การให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและทัศนคติต่อรูปแบบการประกัน
คุณภาพการศึกษาที่เสนอให้พิจารณา
- วาระที่ 4 การตอบแบบสอบถามประกอบการแสดงความคิดเห็นที่ประชุมเห็นชอบด้วย
ตามที่เสนอ

วาระที่ 1 รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา

ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ
ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และเกี่ยวข้องกับประเทศไทยโดยสังเขป ทั้งนี้
รายละเอียดดังกล่าวได้เสนอไว้ในเอกสารที่แจกล่วงหน้าไปแล้ว โดยเสนอในเชิงเปรียบเทียบใน
ด้านหลักการ โครงสร้างและการบริหาร วิธีดำเนินการและหลักเกณฑ์การปฏิบัติ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุมได้ซักถามบ้างในบางประเด็นและรับทราบข้อสรุปที่นำเสนอ

วาระที่ 2 การนำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดม-
ศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย โดยใช้แผ่นใสช่วยในการนำเสนอโดยเสนอเป็นลำดับ ตั้งแต่หลักการของการ
พัฒนาตลอดจนกรอบความคิดในการพัฒนา โครงสร้างและการบริหาร วิธีการดำเนินการ และ
หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางในการนำไปใช้

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ 3 การแสดงความคิดเห็นและทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิ

หลังจากการนำเสนอในวาระที่ 1 และ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่เสนอไว้ ซึ่งในการจรรยาบรรณการประชุมจะนำเสนอเฉพาะประเด็นที่เป็นความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น จะไม่นำเสนอในส่วนที่ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นด้วยในบางกรณี ดังนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย โภไคยอุดม

ตามที่ได้ฟังบรรยายโดยหลักการแล้วก็สนับสนุนเกือบ 100% แต่อยากจะเรียนเสริมชนิดหนึ่งว่าในแง่ของทางวิชาชีพทางวิศวกรรมศาสตร์ ปัจจุบันมีจุดอ่อนตรงไหน หน่วยงานที่ควบคุมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก.ว. ซึ่งเป็นหน่วยงานควบคุมมาตรฐานซึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นกระทรวงที่จะไม่มีความรู้ทางด้านวิชาชีพเลย เพราะฉะนั้น ก.ว. จะควบคุมได้เฉพาะบางสาขาของวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาไปหลากหลายเหลือเกิน ซึ่งจะทำให้ทาง ก.ว. เกือบจะเป็นหน่วยงานที่ดูแลเฉพาะทางด้านวิชา ที่เกี่ยวกับทางด้านโยธาเป็นหลักเท่านั้นเอง

ผมจึงเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าถ้าระบบที่สมาคมวิชาชีพเข้ามารับรองมาตรฐานซึ่งจะมีคนที่เป็นผู้รู้มากกว่า ก.ว. จะเข้ามาควบคุมมาตรฐานในเรื่องทั่วไปก็จะน่าจะได้ประโยชน์เป็นอย่างมาก ผมก็ยังเห็นด้วยกับท่านรองฯ ว่าทั้งหมดนั้นควรจะขึ้นกับบุคคลที่ทำหน้าที่ในรูปคณะกรรมการโดยมีคนที่มีความเป็นกลางจริง ๆ และติดตามมาตรฐานจริง ๆ ก็จะได้ผล แต่ถ้าเป็นบุคคลที่ไม่ได้ยึดตามนั้นก็จะได้ผล

การดาประทีป น.โกมลมาศ

เจตนารมณ์ที่ที่ผมเห็นตมามากๆ ที่จะทำมาตรฐานให้เท่าเทียมกันก็คิดว่าได้แต่เราควรทำมาตรฐานที่เป็นขั้นต่ำ คือ ใน USA จะเห็นว่าเด็กนักศึกษาที่จบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยใน USA บางแห่งมีความรู้สู้เด็กจบ High School ขึ้นหนึ่งไม่ได้เด็กที่จบจาก High School แบบนี้มีความรู้มากกว่าเด็กที่จบปริญญาตรี สังเกตมานานแล้ว เช่น เด็กไทยที่จบจาก USA จบปริญญาตรีที่ไหนดียิ่งสู้เด็กที่จบ High School จากที่นี้ไม่ได้ เช่นเดียวกับจบปริญญาตรี ถ้าพูดถึง Humanity ไม่มีทางเทียบกับ Oxford หรือ แต่ถ้าจบสาขาอื่นเทียบกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมหมายความว่าเราจะต้องตั้งมาตรฐานสูงอย่างที่อ้างชื่อมานี้รีเปลา คงไม่ใช่ แต่จะกำหนดคุณภาพขั้นต่ำเป็นอย่างไร เอาจุดนั้นจะดีกว่า แล้วปล่อยให้สถาบันมี Autonomy ที่จะพัฒนาความดีเลิศ

ของตนเอง การที่จะทำให้ทุกสถาบันเหมือนกันหมดนั้นทำไม่ได้ แต่อย่างน้อยหากจะออกระเบียบอะไรก็แล้วแต่ให้เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำน่าจะปฏิบัติกันได้

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎ์กร อาษาอ่ำรุ่ง

ขอความเห็นทั่ว ๆ ไป 2 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 ในเรื่องของการควบคุมคุณภาพของสถาบันน่าจะมียุทธศาสตร์หนึ่ง ซึ่งน่าจะคำนึงถึง คือ บริบทของสถาบัน เพราะว่าการที่เราจะตั้งเกณฑ์ถึงแม้จะเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างไรก็ตาม ก็ควรคำนึงถึง Context ของสถาบันด้วย เพราะฉะนั้นจะต้องมีจุดนี้เข้ามาเป็นตัว Back Ground ก่อนที่เราจะ Apply ในเรื่องต่าง ๆ เช่น อาจจะเป็นอายุของการที่ตั้งมาหรือขนาดของสถาบันอาจจะเป็นขนาดโดยคณะวิชา ลักษณะความเป็น สถาบันสมบูรณ์แบบแค่ไหน จะต้องมีข้อกำหนดประเภทนี้เข้ามาพิจารณาด้วยหรือเปล่าในการที่จะควบคุมมาตรฐาน ซึ่งยังไม่เห็นปรากฏ

ประเด็นที่ 2 ในเรื่องของการที่จะส่งเสริมพัฒนาหรือว่ามีเกณฑ์ขั้นต่ำที่พอสมควรว่า มันจะทำอยู่ใน Time Frame อันไหนและหลังจากนั้น Post-auditing มันจะมี Frame อันไหน และ Self Renewal State จะต้องให้เขาหรือไม่ถ้าเราพบว่าบางจุดยังไม่ถึงจะมีโอกาสให้เข้ามีการสอบซ่อมหรือไม่ เพราะสถาบันนี้ยังไม่ถึง Minimum Requirement ที่เราตั้งไว้

รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย โภไคยอุดม

อยากจะขอเรียนถามเพิ่มเติมว่า ความคิดที่จะเอาสมาคมวิชาชีพมาร่วมด้วยผมยืนยันว่าใช้ได้ดีมาก อยากจะขอเรียนถามว่ามันจะเป็นไปได้หรือไม่บางแห่งอาจจะพิจารณานำสมาคมวิชาชีพต่างประเทศที่เป็นที่รับรองได้มาก ๆ มา เพราะว่าเนื่องจากขึ้นกับคนที่เป็นคนคณะกรรมการจริงๆ แล้ว การดูเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาที่ทางทบวงฯ ตั้งไว้ตอนนี้หลักเกณฑ์ก็ดีมากอยู่แล้ว แต่ว่าวิธีดำเนินการมีปัญหาที่บุคคล แต่ว่าถ้าดูประเทศที่ใกล้เคียงเราเช่นฮ่องกง เขาก็เอาสมาคมของอังกฤษ ออสเตรเลีย USA มารับรอง มหาวิทยาลัยฮ่องกง ทั้ง 5 ปีแรกผ่าน, 5 ปี ครั้งที่ 2 ไม่ผ่าน ของสิงคโปร์ 5 ปีที่ 2 ผ่าน เพราะฉะนั้นถ้าสถาบันที่เขาอยากจะทำอย่างนั้นก็น่าจะปล่อยโอกาสให้ได้หรือไม่ แต่สมาคมวิชาชีพไทยอาจจะคัดค้าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ต้นชนะเดชา

ผมคิดว่า Paper นี้มีประโยชน์มาก ผมขอแสดงความเห็นในหลายส่วน คือ

ประการแรก ผมเห็นด้วยกับท่านอธิการ ว่า มาตรฐานไม่ควรจะมีอันเดียวมันเป็น เรื่องของแต่ละแห่ง แต่ว่าเกณฑ์ขั้นต่ำต้องมี

ประการที่สอง คือต้องมีระยะเวลาให้เขาแก้ตัว ถ้าหากว่ารับรองแล้วไม่ผ่านไม่ใช่ รออีก 5-7 ปี เพื่อจะประเมินเขาอีกครั้ง ซึ่งจะทำให้เขาตายเหมือนกัน ซึ่งก็ตรงกัน

ผมอยากจะขออนุญาตขอ Comment กว้าง ๆ ถึง Paper อันนี้ เท่าที่ผมศึกษามา แล้วผมคิดว่า Idea คุณก็เป็นประโยชน์มากแต่ว่าไม่ค่อยชัดเจน ดูเหมือนว่าเราอยากจะมี Accredited หรือ System ซักอย่าง และก็พูดถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องว่ามี ตั้งแต่ทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยวิจัยสถาบันแต่ละแห่ง แต่ไม่ค่อยชัดเจนว่าแต่ละอันแต่ละองค์กรไม่ว่าเป็นของรัฐหรือ ของเอกชน ของสมาคมวิชาชีพของแต่ละสถาบันมีหน้าที่ในส่วนไหนอย่างไร ในเรื่อง System อันนี้ผมอยากจะเสนอจุดใหญ่ ๆ ซึ่งมีอยู่ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ในเรื่องของนโยบาย อันนี้แน่นอนว่ารัฐบาลอยากให้มีสถาบันแบบไหน เช่น จะเอาอย่าง มทส. อีกหรือเปล่า หรือจะมีอะไรขึ้นอีก เหล่านี้ เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องของ นโยบายที่รัฐบาลว่าจะต้องมีอิทธิพลเข้ามาในระบบนี้ ไม่ใช่ให้แต่ละแห่งมีแต่สอนอะไรก็ได้คงไม่ได้ ผมว่ามันแพงและจะสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร ผมว่ารัฐบาลจะต้องเข้ามา มีบทบาทส่วนนี้แน่นอน เดี่ยวผมจะเสนอว่าจะมีทางอย่างไร

ส่วนที่ 2 ในเรื่องของ Degree Granting ผมเข้าใจว่า Paper ที่เสนอมาคง จะวางเค้าไว้ว่าเขาแต่เฉพาะที่ให้ปริญญาบัตรในเรื่องของหลักสูตร ในที่ไม่ให้ปริญญาบัตรคงไม่ เกี่ยว ปลอ่ยให้เป็นเรื่องของภายใน รวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตร แต่ในที่นี้จะเน้นตั้งแต่หลักสูตร ที่เป็นปริญญาบัตรที่จะให้เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ผมคิดว่าทบวงมหาวิทยาลัยแน่นอนต้องกำหนดตัว กรอบให้ทุกแห่งเป็นชั้น Minimum กรอบนี้ควรจะมีที่สามารถที่จะ Cross กันได้ หน้าที่หลักควร จะเป็นเรื่องของสถาบันแต่ละแห่งที่สอน ส่วนสมาคมวิชาชีพผมคิดว่าเราอาจนำหลายทกอย่าง USA ที่เขามีสมาคมวิชาชีพที่แข็งแกร่งและความหลากหลายในการตรวจสอบคุณภาพ แต่ว่าถ้ามองดู ประเทศไทยรู้สึกว่าจะบางสมาคมอาจจะพอเข้าทำ แต่หลาย ๆ สมาคมรู้สึกว่าจะยังไม่ถึงขั้นนั้น เพราะ ฉะนั้น Paper นี้ไม่ชัดเจนว่าสมาคมวิชาชีพนี้ใน Model ของเมืองไทยจะให้บทบาทอย่างไร ผมคิดว่าเรื่องการเรียนการสอนต้องเป็นเรื่องของสถาบัน สมาคมวิชาชีพไม่ควรจะไปยุ่ง แต่ สมาคมวิชาชีพควรจะมีบทบาทไปตรวจสอบในเรื่องของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ส่วนที่ 3 การออกใบอนุญาตในวิชาชีพที่คิดว่ามีความสำคัญต่อคนที่จะไปประกอบอาชีพ ซึ่งอาจจะไม่จำเป็นจะต้องเอาอย่างอเมริกา ซึ่งจริงแล้วเขาไม่ใช่แค่ใช้ใบอนุญาตตามคุณภาพ

ของนักวิชาชีพเท่านั้น แต่กลายเป็นการรักษาผลประโยชน์ของนักวิชาชีพ เช่น หมอพื้น สมาคมวิชาชีพเขาแข็งแกร่ง ห้ามผลิตหมอพื้นเกินแค่นั้นคน เพราะมีฉะนั้นแล้วเขาไม่คุ้มที่จะเป็นหมอพื้น เป็นต้น แต่ว่าจะให้สมาคมวิชาชีพมีบทบาทอย่างไร ที่จะติดต่อ Accredit System ที่เราจะพัฒนาขึ้น ผมว่าอาจจะต้องแยกส่วนสมาคมวิชาชีพให้ไปเน้นเรื่องการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ผมคิดว่า 3 ส่วน ที่ผมเรียน คือ

1. ในเรื่องนโยบายจากรัฐบาล
2. ในเรื่องของการเรียนการสอน
3. ในเรื่องของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

สามส่วนนี้จะต้องกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน มีฉะนั้นจะเป็นการก้าวก้าว เช่น ตัวอย่างเรื่องแพทยสภา กับทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันเอกชนในเรื่องการผลิตแพทย์เอกชน ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ เป็นต้น ผมมีรูปแบบที่คิดว่าพอจะช่วยได้ในส่วนนี้ก็คือว่า On Site Visiting Team นี้สำคัญ รายงานที่ในงานวิจัยเสนอ เช่น รายงานประจำปี ผมว่าหุ้มหมิ่มเกินไป ขอให้เป็นเรื่องขั้นตอนของแต่ละแห่งซึ่งจะ Report เจ้าหน้าที่สังกัด เช่น จุฬาลงกรณ์ ก็ต้องทำรายงานเสนอบทบาทมหาวิทยาลัยอยู่แล้วเพื่อที่จะใช้เป็นเหตุผลประกอบการขอประมาณปีต่อปี แต่ว่าอย่าไปเน้นมาก ผมอยากให้เห็นในแนวใหม่ถ้าหากว่าโน้มน้าวสำนักงบประมาณในเรื่อง Block Grant ได้แล้ว ถ้าเป็นไปได้ให้ใช้ระบบ Block Grant ที่ประกันเงินสนับสนุนล่วงหน้าหลาย ๆ ปีไม่ใช่ทีละปี เพราะว่าการใช้เงินบางทีต้องมองไกลว่าจะใช้เงินในระยะ 3-5 ปีอย่างไร แต่การให้เงินอาจจะให้ทีละปี เมื่อเป็นอย่างนี้ Site Visiting Team ควรจะต้องประกอบด้วยองค์กรที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ส่วนไม่ใช่เพียงให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งว่าเอาเอง เช่น ดูจากงานวิจัยนี้มีแนวคิดคล้าย ๆ กับว่าจะให้ Site Visiting Team ประกอบด้วยที่ประชุมอธิการบดีทำหน้าที่เหมือนกับเป็น Peer Review อยู่ในนั้นเป็นหลัก ซึ่งอันที่จริงน่าจะมีคนจากหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ภาครัฐบาลที่จะไปตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานภายใน นอกจากนี้ต้องมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนหนึ่งที่ประชุมอธิการบดีเสนอชื่อมา แล้วจะต้องมีผู้แทนจากสำนักงบประมาณ จากสมาคมวิชาชีพที่ประกอบเข้าไปอยู่ใน Visiting Team เรื่องช่วงเวลาของการ Visit ที่จะ เป็น 5 ปี หรือ 7 ปี น่าจะพิจารณาตามระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร คือเข้าไปประเมินเมื่อหลักสูตรดำเนินการไปแล้วสัก 1 cycle น่าจะเหมาะสมกว่า

รองศาสตราจารย์ ม.ล. ประทีป มาลากุล

ในแง่ของการนำเกณฑ์ที่จะประกันคุณภาพไปใช้ปฏิบัติ น่าจะเน้นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความบกพร่องในเรื่องการประกันคุณภาพของสถาบันต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาประมวลประเมินให้ชัดเจน ให้เขาแสดงการประกันคุณภาพอย่างไร เช่น สถาบันทั้งของรัฐและเอกชนมีองค์กรที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มากน้อยเพียงไร ตั้งแต่บทบาทของสภามหาวิทยาลัยของแต่ละแห่ง ผมเชื่อว่ากรรมการสภาของทุกแห่งเป็นผู้ที่ทรงคุณความรู้แต่ท่านมีกรรมการสภาครบถ้วนตามสาขาวิชาหรือไม่ เพราะกรรมการสภามหาวิทยาลัยก็เป็นองค์กรบริหารสูงสุดของแต่ละมหาวิทยาลัยไม่ใช่แต่เพียงที่จะเป็น Rubber Stamp เท่านั้น นอกจากนั้นต้องลงไปถึงระดับกรรมการวิชาการ กรรมการวิจัย รวมถึงกรรมการคณะว่ามีความพร้อมเพียงใด และขนาดไหน ผมอยากให้มีกลไกการประกันคุณภาพตั้งแต่ระดับล่างที่เราจะไปดูแล และผมคิดว่าทบวงฯ คงรู้ดีแล้วในสิ่งที่ผมพูด

ผมเห็นตัวอย่างซึ่งว่าสมาคมวิชาชีพน่าจะมีส่วนเข้าไปร่วมด้วย 2 ทาง คือ ทางหนึ่งเป็นผู้ที่ช่วยเรื่องการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชาชีพร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล เพราะว่าหน่วยงานรัฐบาลเวลานี้ก็มีเฉพาะสาขาวิชา เช่น ก.ว., ก.ส. น่าจะมีหน่วยงานเอกชน เช่น สมาคมวิชาชีพเข้าไปช่วยเพื่อให้มีความสัมพันธ์กับสถาบันการศึกษาด้วยเพราะเราต้องการให้สมาคมวิชาชีพรู้ว่าเด็กที่เราผลิตออกไปมีความพร้อมเพียงใดแค่ไหน และเราต้องการการติชมจากเขาจริงๆ เพราะเขาอยู่นอกวงการวิชาการ แต่เขาเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านวิชาชีพ และเขาก็จะให้ข้อมูลได้ตรงไปตรงมา

อีกประการหนึ่ง ทบวงฯ อาจจะช่วยได้มากคือ สมมติเรามีเครื่องชนิด มีผู้ออกแบบเครื่องชนิดอย่างดี และมีผู้ใช้เครื่องชนิดอย่างดีด้วย แต่ว่าวัสดุที่เอามาประกอบทำเครื่องชนิดมันไม่ใช่โลหะที่มีความเหมาะสม เราจะทำอย่างไรที่จะหาโลหะที่เหมาะสมนั้นคือการคิดค้น เพราะนักศึกษาที่เข้าไปเรียนมีความอยากและความสามารถไม่เหมือนกัน

การตาประทีป ม. โภทผลมาศ

ปัญหาที่เข้ามาเป็นตัวแปรสำคัญในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนคือ เรื่องคุณภาพนักศึกษาเพราะการสอนอาจจะดีเท่าหรือดีกว่าของรัฐก็ได้ แต่นักศึกษาที่เข้ามาอาจจะต่ำกว่าด้วยคุณสมบัติหลายประการ ผลก็คือจะมีปัญหาที่ว่าเราจะพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไรให้เหมาะสมและได้มาตรฐานกับนักศึกษาเหล่านี้

รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย โภไคยอุดม

ผมขอยกตัวอย่างสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง เริ่มตั้งเมื่อ 30 ปีที่แล้ว เด็กที่เข้าลาดกระบังจะเป็นเด็กที่เข้าที่โหลในเมืองไทยแต่ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้ลาดกระบังก็เกิดจากฝีมือของเด็กเหล่านี้ จึงไม่จำเป็นว่าเขาจะเป็นบัณฑิตที่ดีไม่ได้ส่วนเด็กสอบเก่งเมืองไทยมักจะมีสูง เด็ก 99% จะเป็นคนที่ร่ำรวยที่สอบ Entrance ได้

ผมอยากจะถูกถึงในสมาคมวิชาชีพในเมืองไทยที่จะไปทำเรื่อง Accreditation จะมีบทบาทอย่างไรได้บ้าง ผมเห็นด้วยอย่างหนึ่งที่ว่าจะให้ไปดูการเรียงการสอนคงไม่ได้เพราะไม่ใช่หน้าที่ของสมาคมและสมาคมวิชาชีพก็คงจะไม่มีความรู้ความสามารถพอ แต่เท่าที่ประสบมาในต่างประเทศสมาคมวิชาชีพในสาขาวิชา เขาจะไปทำเรื่อง Accreditation ในเรื่องหลักคือ ผลงานวิจัย ถ้ามหาวิทยาลัยผลงานวิจัยออกมาดีคุณภาพอาจารย์ต้องดีแน่ ๆ ถ้าจะพูดถึงจำนวนอาจารย์มีเท่าไรซึ่งก็ยากในทางปฏิบัติ เช่น ทบวงฯ เกณฑ์ว่าต้องมีอาจารย์ประจำกี่คน แต่ในทางปฏิบัติก็รู้ว่าที่เลือกมาเป็นอาจารย์นั้นเป็นบุคคลที่มีความสามารถเป็นอาจารย์ได้หรือไม่ ไม่สามารถจะไป Interview บุคคล ไม่สามารถไปติดตามดูเป็นเวลาชยาวนานว่าเป็นอย่างนั้นหรือเปล่า แต่ถ้าดูจากผลงานวิจัยจะเห็นได้ชัดเจนที่ว่าคุณภาพมีแค่ไหน ผลงานวิจัยเป็นสิ่งที่ได้รับการตีพิมพ์มาแล้วจะเป็นประกันหลักในเรื่องคุณภาพอาจารย์ว่ามีความสามารถอย่างไร

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัญญ์กร อาชวอรุณ

จะต้องเน้นเรื่องการนำเกณฑ์ต่างๆ ที่ทำขึ้นไปปฏิบัติว่าใช้การได้มากน้อยเพียงใด อาจจะต้องเน้นให้เกณฑ์มีความยืดหยุ่น กล่าวคือมีมาตรฐานขั้นต่ำเท่ากันหมด แต่ระดับความคาดหวังอาจจะต้องแปรไปตามสถาบัน

ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

งานวิจัยนี้ ผมคิดว่าในเชิงหลักการมีความชัดเจนว่าควรจะทำอะไรอย่างไรในเชิงประโยชน์นั้นก็ประโยชน์มากแต่อาจจะติดในเรื่องความเป็นไปได้ เช่น เรื่องการประเมิน ที่เน้นเรื่อง Self evaluation เป็นสิ่งที่ดี แต่สิ่งที่แสดงมากคือเรื่อง site visiting ผมมองตรงข้ามคือแม้แต่ขามนี้ข้างในยัง visit กันไม่ได้ เพราะเรื่องประเมินเป็นเรื่อง sensitive มาก ผมจึงอยากให้เห็นชัดเจนจากหลักการตรงนี้ คือเรื่องการนำไปปฏิบัติ ต้องมีกลไกว่าจะทำอย่างไรในบริบทมหาวิทยาลัยของไทย

ประเด็นที่ 2 ในนี้ไม่ได้ให้คำนิยาม คำว่า "รูปแบบ" กับ "คุณภาพการศึกษา" ผมว่าอ่านดูแล้ว คุณภาพการศึกษาซึ่งเหมือนกับเรื่องการเรียนการสอน ยิ่งสงสัยว่าคุณภาพการศึกษาของอุดมศึกษาที่หมายคามในนี้จะต้องการให้ครบถ้วนตามพันธกิจทุกอย่างหรือเปล่า

ประเด็นที่ 3 ระบบนี้เป็นระบบที่บังคับใช้ทุกแห่งใช้หรือไม่ ทุกคนต้องทำตามนี้ใช้ไหม ผมไม่แน่ใจเพราะในหลักการไม่ได้พูดไว้

ประเด็นที่ 4 อาจจะเห็นแผนภูมิที่เปรียบเทียบให้เห็นระหว่างสิ่งที่เราทำอยู่ตอนนี้กับสิ่งใหม่ที่เพิ่มขึ้นมา และควรจะมีการวิเคราะห์ด้วยว่าตรงไหนที่มันไม่ค่อยประสบความสำเร็จในปัจจุบัน เช่น เรื่องการติดตามผล ประเมินผล

รองศาสตราจารย์ ดร. ชลัญจกร อาชวอำรุง

ข้อควรคำนึงคือว่า การที่เรารักษาคูณภาพนั้นจะต้องมองดูว่าเราอยู่ในระบบการปกครองและวัฒนธรรมแบบใดด้วย เช่น อเมริกา เยอรมัน มีการกระจายอำนาจสูงแต่ในไทยก็ต้องกลับมาอยู่ตรงเก่าอีกเรื่องคือเรื่องวัฒนธรรม ในไทยก็คงจะมี Accreditation แบบไทย ๆ คนที่จะเข้ามาเป็น site-visitor จะต้องมึลักษณะแบบที่คนจะยอมรับกันได้ และมีวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับคนไทย และวัฒนธรรมไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ถิ่นชนะเดชา

น่าจะใช้ประโยชน์จากองค์กรอะไรที่นอกกระบบแต่มีอิทธิพลมาก ๆ เช่น ที่ประชุมคณบดี ที่ประชุมอธิการบดี ในระยะหลัง ผ.ร.บ. เริ่มยอมรับที่ประชุมคณบดีมากขึ้น ส่วนที่ประชุมอธิการบดีผมยังไม่มั่นใจ ผมมองว่าองค์กรที่น่าจะมีทำหน้าที่ Peer-Review ได้ดีคือเป็นองค์กรที่มี expertise และเป็นศูนย์กลางระหว่างสถาบันต่าง ๆ แต่ที่ประชุมอธิการบดีควรทำให้เป็นองค์กรที่ถูกกฎหมาย หรือจดทะเบียนเป็นในรูป consortium แบบอเมริกาเพื่อให้สามารถที่จะดูแลคุณภาพการศึกษาของคนทั้งประเทศได้

อีกเรื่องหนึ่งคือเราจะมองแต่เรื่องระบบการประกันคุณภาพอย่างเดียวคงไม่ได้ควรจะมึอีกหลายระบบที่จะต้องพัฒนาขึ้นควบคู่ไป เช่น ระบบการรับนักศึกษา เพราะตราบใดที่ยังสอบเข้ามหาวิทยาลัยแบบนี้ มีแต่มหาวิทยาลัยดัง ๆ กวาดเด็กเก่ง ๆ ไปหมด มหาวิทยาลัยที่เหลือจะเป็นอย่างไร จะไปประกันคุณภาพอย่างไร หรือระบบการจัดสรรงบประมาณถ้ายังไม่มีเรื่อง Block grant ขึ้นมาเป็นรูปธรรม มหาวิทยาลัยจะมึขีดความสามารถในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพได้ยาก เป็นต้น

รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คูปรัตน์

ขอเพิ่มเติมในงานวิจัย ค่อนข้างจะเห็นด้วยว่าในความมุ่งหวังคือต้องการสร้างองค์กรขึ้นมาในการตรวจสอบวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งไทยยังไม่เคยมี และอยู่ในวิธีที่จะทำเพียงแต่ในงานวิจัยยังไม่ชัดเจน เช่นเกี่ยวกับ Self-evaluation หรือหลักเกณฑ์ในการรับรองวิทยฐานะมันควรจะพัฒนาโดยองค์กรไหน อย่างไร ยกตัวอย่างถ้าหากเรามีองค์กรที่ชัดเจน เช่น คณะกรรมการรับรองวิทยฐานะ องค์กรประกอบของมันคืออะไร ใครบ้าง อาจจะมีผู้แทนจากวิชาชีพต่าง ๆ จากที่ประชุมอธิการบดีควรจะพิจารณาและได้องค์กรประกอบที่ชัดเจน เราจะมอบหมายให้องค์กรนี้รับผิดชอบที่จะสร้างหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการรับรองวิทยฐานะหรือไม่อย่างไร ในขั้นการดำเนินการที่จะไปดูแลว่าสถาบันไหนควรจะได้รับการรับรองวิทยฐานะ ควรจะเป็นอาสาสมัครหรือเปล่า ควรจะมีคำตอบในเรื่องเหล่านี้ที่ชัดเจน ในงานวิจัยหลักการน่าจะเป็นไปได้และควรมี แต่ในรายละเอียดควรมีอะไรที่มากกว่านี้

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสุอาน

ควรจะต้องมีความเข้าใจกับสภาพที่เป็นอยู่และมีพื้นฐานทางกฎหมายยืนยันสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ เนื่องจากว่ารัฐเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการ จึงมีวิธีที่รัฐให้การประกันคุณภาพในลักษณะต่าง ๆ อยู่ในปัจจุบัน เช่น เรื่องอัตรากำลัง กฎหมายกำหนดว่าคนที่จะเป็นอาจารย์ได้ต้องมีวุฒิอะไรบ้าง ส่วนเรื่องก็ควรมีอาจารย์เท่าไร กฎหมายกำหนดให้ไปบรรจุเองถามว่ากฎหมายครูเปล่า เรื่องคุณภาพอาจารย์เขาคุณแต่วิธีทำไม่ได้ทำในลักษณะที่มีเกณฑ์และมีระบบที่ชัดเจนพอจะตั้งหน่วยงาน นอกจากจะอยู่ในแผนแล้ว เวลาจะตั้งยังต้องเสนอมานี้ให้ดูว่าจะตั้งภาคคณะ มีปัจจัย ศักยภาพขั้นต้นควรจะต้องตั้งใหม่ ถึงจะไปออกกฎระเบียบให้กำหนด แต่ก่อนหลักสูตรก็ต้องมีการตั้งกรรมการ เราก็มานี้เสียกระดาษ ขอให้ไปดูเอง จริง ๆ แล้วระบบ Accreditation นั้นมีอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ แต่มีอยู่ในรูปแบบที่ไม่เป็นระบบ Accreditation แต่เอาไปฝากแฝงไว้ในจุดต่าง ๆ และเหล่านี้ในปัจจุบันไม่ต้องตั้งหน่วยงานใหม่ ทบวงฯ มีอำนาจตามกฎหมาย พ.ร.บ. ระเบียบปฏิบัติราชการทบวงฯ กำหนดไว้เลยให้มีอำนาจหน้าที่ต่อไปนี้ เพราะฉะนั้นในขณะนี้มีกฎหมาย 3 ฉบับ ที่ให้อำนาจต่าง ๆ กันไว้

ฉบับที่ 1 ของทบวงฯ และ พ.ร.บ. ระเบียบปฏิบัติราชการทบวงฯ

ฉบับที่ 2 ไปคุ้มครองเรื่องอาจารย์ คือ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนใน

มหาวิทยาลัย

ฉบับที่ 3 พ.ร.บ. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สำหรับเอกชนนั้นในระบบ Accreditation ใช้มาโดยตลอด และไม่ได้มีปัญหาว่าใครจะไปเชื่อมข้มไม่ได้ เพียงแต่ของรัฐ เนื่องจากรัฐทำ รัฐเป็นคนตั้งเจ้าหน้าที่ รัฐเป็นคนสนับสนุน รัฐจึงไม่ได้ไปทำการ Monitor ปลอ่ยให้ว่ากันไปโดยที่ทุกคนที่ทำเขาเป็นพนักงานของรัฐ เพราะฉะนั้นจึงมีระบบ Accreditation อยู่กระท่อนกระแท่นเป็นจุด ๆ มาถึงจุดนี้เราเริ่มใช้ระบบกระจายอำนาจสูงสุด โดยที่มหาวิทยาลัยที่หลุดออกไปแล้วจากระบบราชการเขาสามารถจะแบ่งส่วนได้เอง อนุมัติหลักสูตรเอง จะเปิดสอนอะไรก็ได้ เช่น มทส. และ มวล.

ถึงแม้จะอยู่ในระบบราชการ ทบวงฯ เองก็มีนโยบายที่ชัดเจนว่าจะใช้ระบบกระจายอำนาจ โดยเฉพาะเรื่องวิชาการให้ไปแล้ว กำลังจะให้อำนาจอื่น ๆ เท่าที่ทบวงฯ จะให้ได้ แต่ติดขัดอยู่ที่อำนาจหน่วยงานนอกทบวงฯ เช่น สำนักงบประมาณเขายังไม่ยอมในส่วนงบประมาณของการกระจายอำนาจของงบประมาณ หรือกระทรวงการคลังยังไม่ยอมในบางเรื่องตามกฎระเบียบของเขา หรือ ก.พ. ยังไม่ยอมในบางเรื่องตามกฎหมายของเขา เพราะท่านมาอยู่ในระบบราชการก็ไปถูกกฎหมายเหล่านั้นมันกำกับด้วย แต่เอกชนมีกฎหมายฉบับเดียวที่กำกับดูแล

ยังมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องอธิบายต่อประชาชน ก็คือในเรื่อง Accountability ว่าถ้า สส.ถาม สภาผู้แทนถาม สื่อมวลชนถาม ว่าการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐท่านกระจายอำนาจไปแล้วเป็นอย่างไร ตอบไม่ได้ในระบบปัจจุบัน แต่ถ้ามาถามผมว่าในระบบเอกชนเป็นอย่างไรผมตอบได้ เพราะเอกชนได้มีระบบ Accreditation มาตั้งแต่ต้น เวลาที่ท่านจะตั้งมหาวิทยาลัยต้องเสนอโครงการมา มีการประเมินในเชิงที่มีเกณฑ์ให้เปิดหรือไม่เมื่อก่อนจะเปิดสอนจะต้องขอมาจะเปิดอะไร และจะดูว่าที่จะเปิดสอน ท่านมีความพร้อมศักยภาพจะเปิดได้ไหม และขอตามไปดู ตามไปดูเมื่อเปิดสอนไป 2 ปีแล้ว ถึงคณะกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้าไปรับรองมาตรฐานก่อนที่จะส่งหลักสูตรให้ ก.พ. ตีราคา เพราะฉะนั้นในเอกชนระบบ Accreditation ทั้ง Institutional & Program มีอยู่ แต่เกณฑ์อาจจะไม่สมบูรณ์เหมือนในงานวิจัยฉบับนี้ แต่ก็พออยู่เพราะฉะนั้นต้องหันมาคิดว่าเมื่อกระจายอำนาจไปหมดเต็มที่แล้วจะต้องทำอย่างไร

ผมเห็นด้วยกับการต้องกระจายอำนาจ ผมไม่เห็นด้วยกับการที่ทบวงฯ จะมาเป็นหน่วย Operation ทบวงฯ ควรจะมีหน้าที่ คือ

1. กำกับนโยบายและแผนในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ได้รับการมอบหมายจากประชาชน ให้กำกับนโยบายและแผนอุดมศึกษาว่าได้อบรมสนองความต้องการของประเทศชาติ และประชาชน

2. มาตรฐาน เอกภาพด้านมาตรฐานต้องมี แต่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ไม่ใช่ขั้นสูง อย่างน้อย Minimum Standard ต้องมี มิฉะนั้นมหาวิทยาลัยเป็น Diploma mill เราปล่อย ไม่ได้ ซึ่งคงไม่ยากให้เป็นอย่างบางประเทศ ที่มีปัญหามากมายก็จะต้องถามต่อไปว่าเราเปลี่ยนจากระบบ Pre-Auditing มาสู่ระบบ Post-Auditing ได้หรือไม่ ผมคิดว่า Post-Auditing ไม่ควรจะหุ้มหุ้ม ไม่ควรจะเติมโน้มน้ำ Audit เหนิง Minimum Standard ส่วน Excellent เป็นเรื่องของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งที่เขาจะใช้ความพยายามไม่ควรที่จะเน้นแต่เข้าไป Rating ก็ไม่ควร ทบวงฯ จะต้องบอกว่ามหาวิทยาลัยที่เข้ามารับรองอย่างน้อยได้มาตรฐานขั้นต่ำ เหมือนที่ผมพูดทุกปีว่า เอกชน ทบวงฯ รับรองว่ามาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่วางไว้ และหลายคนหันมาถามว่าเทียบของรัฐเป็นไง ตอบว่าเทียบได้ ใครดีกว่าใครไปวัดเอาเอง เป็นส่วนที่เกินจาก Minimum ไม่ใช่หน้าที่ของทบวงฯ แต่เป็นหน้าที่ของสถาบัน ส่วน Rating มันคนละเรื่อง เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะไป Accreditation เพื่อประกันคุณภาพก็คือการประกันคุณภาพในแง่ของมาตรฐานที่ยอมรับได้ สำหรับมหาวิทยาลัยที่ปล่อยอิสระไปแล้ว และมหาวิทยาลัยที่จะกระจายอำนาจ ส่วนที่ทางด้าน Accreditation จะเข้าไปคงจะมีไม่ก็เรื่องซึ่งต้องโยงเข้าไปหา Minimum Standard และ Acceptable Quality เป็นสำคัญ อย่าไปจุกจิกเรื่องบริหาร แม้แต่เรื่องเงินก็ไม่ควรจุกจิก น่าจะดูด้าน Academic การปรับกลไกของทบวงฯ ที่มีอยู่เดิม กฎหมายฉบับใหม่ผ่านวุฒิสภาแล้ว กรรมาธิการวุฒิสภาได้แก้ไขรับกับระบบกระจายอำนาจ และได้เขียนเรื่องเหล่านี้ไว้พร้อมทั้งทบวงก็ปรับโครงสร้างไปแล้ว เพื่อจะตั้งฐานการจัดระบบ Accreditation โดยมีกลไกที่เหมาะสม

การที่กฎหมายบังคับให้มีใบประกอบวิชาชีพ เช่น หมอ พยาบาล วิศว สถาปัตย์ บัญชี ที่มีการตั้งสถาบันวิชาชีพ โดยมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะให้ใบประกอบวิชาชีพ และวิธีการของสถาบันวิชาชีพเหล่านี้เขาไม่ใช่วิธี Accreditation เขาใช้วิธีเมื่อมีผู้จบและไปขอเป็นสมาชิก ถ้าเป็นสถาบันของรัฐก็รับรองหมด พอเป็นของเอกชนก็เกิดปัญหาถกเถียง ผมจึงอยากจะบอกว่าเรื่องการเอาสมาคมวิชาชีพเข้ามา ต้องให้เขาเข้าใจว่าเขาเข้ามาในฐานะที่จะสะท้อนมาตรฐานของวิชาชีพในเชิง Academic แต่ไม่ใช่เข้าไปทำโดยไปเอาเกณฑ์ของการให้ใบประกอบวิชาชีพมาบังคับเสียตั้งแต่ในตอนนี้ มิฉะนั้นจะยุ่งเหมือนอเมริกา ที่ถูกต้องเอาเขาเข้ามาเพื่อช่วยสะท้อนความต้องการของวิชาชีพ เพราะในไทยทางด้านวิชาชีพยังไม่มีระบบการรับรองวิชาชีพจริง ๆ สิ่งที่น่าจะพิจารณา คือทำอย่างไรจะให้เกณฑ์มันจำกัดอยู่ในส่วนซึ่งเป็นมาตรฐานที่ยอมรับได้ หรือ Acceptable quality และเป็นไปได้ในสถาบันเก่า ถ้าจะเริ่มจากการที่ทำ Academic

auditing แบบอังกฤษ โดยเมื่อกระจายอำนาจทางหลักสูตร และการเรียนการสอน การประเมินผลทางวิชาการตามเกณฑ์ไปแล้ว ไปดูแต่เพียงว่า เขามีกลไกในการที่จะควบคุมดูแลมาตรฐานอย่างไร ถ้าเชื่อถือได้ เราก็ยอมรับ

วิทยานิพนธ์นี้จะช่วยได้มากในการชี้ให้เห็นถึงเกณฑ์มาตรฐาน ต้องมีการติดตามดู ชี้ให้เห็นถึงวิธีการสร้างกลไกขึ้นมาทำเอง ถ้าวันหนึ่งรัฐและเอกชนมีกลไกที่เป็นของเขาเองและทบทวนเพียงแต่ไปประเมินเป็นครั้งคราวว่ากลไกเขามีประสิทธิภาพ และผลการดำเนินการตามกลไกของเขาไปถึงไหน อย่างนี้แล้วจะไม่มีปัญหา เพราะไม่ไปกระทบรายละเอียด การดำเนินงานภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วัชร์โสธร

มสช. ได้มีการออกระเบียบการประเมินหลักสูตรทุก 5 ปี โดยมีกรรมการเป็นคนนอก แต่ยังไม่ได้มีการปฏิบัติ ในขณะที่การประเมินหลักสูตรให้อาจารย์ในสาขานั้นเป็นคนเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เกณฑ์จากมหาวิทยาลัย โดยสำนักวิชาการประสานงานร่วมกับสาขา

ดร. มานิต บุญประเสริฐ

จากประสบการณ์ที่อยู่กับเอกชนมองว่าระบบที่เสนอนี้โดยหลักการดีใช้ได้ แต่บางเรื่องในทางปฏิบัติ เป็นรายละเอียดค่อนข้างลึกและไม่เห็นประโยชน์ชัดเจน เช่น เรื่องดัชนีชี้สมรรถภาพทางการเงิน ถ้านำไปใช้กับเอกชนจะกลายเป็น Paper work มาก และไม่ทราบว่าเมื่อได้ดัชนีมาแล้วจะใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ควรจะวางเป็นหลักเกณฑ์พิจารณาอย่างกว้าง ๆ มากกว่า

ปิดประชุมเวลา 17.00 น.

ภาคผนวกที่ 4

ตัวอย่างหัวข้อกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่แสดงถึงกลไกควบคุมคุณภาพทางวิชาการ ภายในที่สถาบันอาจจัดให้มีขึ้น เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบัน

การสร้างระบบควบคุมคุณภาพทางวิชาการภายในต้องเริ่มจากสภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ที่เห็นความสำคัญและกำหนดให้มีการใช้กลไกการควบคุมขึ้นด้วยความเห็นพ้องและตระหนักในความสำคัญของการควบคุมดูแลความมีคุณภาพด้วยตนเองของประชาคมสถาบันอุดมศึกษา ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นเพียงกลไกบางอย่างที่อาจจัดให้มีขึ้นภายในได้ด้วยตนเองและกำกับดูแลกันเองเท่านั้น อาจมี การริเริ่มอื่น ๆ ที่นอกเหนือกว่านี้ได้ตามที่แต่ละสถาบันจะเห็นสมควร

1. กิจกรรมด้านการพัฒนาและดำเนินการหลักสูตร อาจประกอบด้วยกลไกการดำเนินการต่อไปนี้
 - 1.1) การมีข้อมูลติดตามผลการดำเนินการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภายในสถาบัน
 - 1.2) การมีระบบการประเมินผลการดำเนินการหลักสูตรเป็นระยะโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
 - 1.3) การมีกลไกการพิจารณาการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ที่ถ่วง รัศกุ่ม
 - 1.4) การมีกลไกการพัฒนาหลักสูตรที่มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมอยู่ด้วย
2. กิจกรรมด้านการสอน
 - 2.1) การมีกลไกการประเมินผลการสอน และการเรียนรู้
 - 2.2) การใช้กรรมการสอบไล่ภายนอก
 - 2.3) การมีระบบติดตามผลการเรียนและการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา
 - 2.4) การพัฒนาห้องสมุดและสื่อการเรียนรู้
3. กิจกรรมด้านการพัฒนาบุคลากร
 - 3.1) การมีระบบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
 - 3.2) โครงการและการดำเนินการด้านการพัฒนาบุคลากรสายต่าง ๆ
 - 3.3) การมีระบบสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
4. กิจกรรมด้านการวิจัยและวิชาการ
 - 4.1) การมีระบบส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์
 - 4.2) การมีระบบการวิจัยสถาบันที่มีประสิทธิภาพ
 - 4.3) การส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางวิชาการขึ้นในสถาบัน เช่นการส่งเสริมการจัดประชุมทางวิชาการ

หมายเหตุ การนำไปใช้จริง จำเป็นต้องศึกษารายละเอียดและวิธีการประเมินเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพของแต่ละสถาบัน

ภาคผนวกที่ 5

ตัวอย่างหัวข้อที่ควรบรรจุไว้ในแบบศึกษาตนเอง (self study form)

ในหัวข้อต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของหัวข้อที่ควรบรรจุไว้ในแบบศึกษาตนเองที่สถาบันจะต้องศึกษา และจัดทำรายงานการศึกษาและประเมินผลการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ของตน โดยละเอียดทั้งกิจกรรมในส่วนที่เป็นภาพรวมของทั้งสถาบันและกิจกรรมของสาขาวิชาที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินของคณะอนุกรรมการตรวจเชื่อมสถาบัน โดยชี้รายงานการศึกษาดังนี้เป็นเครื่องมือ

1. ปรัชญา และจุดมุ่งหมาย

สถาบันต้องแสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินการที่ผ่านมาได้เป็นไปตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถาบัน หรือของหลักสูตรที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะเพียงไร

2. งบประมาณ และฐานะทางการเงิน

เป็นการรายงานสถานภาพทางการเงินและการงบประมาณของสถาบันในระยะที่ผ่านมาทั้งสถาบัน และในส่วนที่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการดำเนินการในหลักสูตรที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะในปีที่ผ่านมา

3. อาคารสถานที่, วัสดุการศึกษา และอุปกรณ์

เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปริมาณอาคารสถานที่ วัสดุการศึกษา และอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ ที่มีอยู่ว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเพียงไร

4. ห้องสมุด และสื่อการเรียนรู้อื่นต่าง ๆ

เป็นการแสดงคุณภาพ และปริมาณของหนังสือวารสารและสื่อการเรียนรู้อื่นต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในห้องสมุดและในที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองวิทยฐานะ

5. หลักสูตรและการสอน

เป็นการนำเสนอให้เห็นภาพรวมของหลักสูตรทั้งสถาบัน วิธีการบริหารหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตร โครงสร้างการบริหารงานวิชาการและ รายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่ต้องการรับการรับรองวิทยฐานะ

6. อาจารย์

ได้แก่องค์ประกอบของอาจารย์ด้านจำนวนและคุณภาพทั้งโดยภาพรวมและเฉพาะ หลักสูตรที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะ นโยบาย การพัฒนาอาจารย์ การให้เสรีภาพทางวิชาการ

7. การวิจัยและผลงานทางวิชาการ

แสดงให้เห็นถึงผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมให้มีการจัดทำขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ รวมทั้งผลงานของสาขาวิชาที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะด้วย

8. กิจการนักศึกษาและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

แสดงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพ ทศนคติและ ประสพการณ์ของนักศึกษา รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในสถาบัน เช่นสถานกีฬา สถานที่พักผ่อนของนักศึกษา รวมทั้งทุนการศึกษาที่จัดสรรให้นักศึกษาด้วย

9. การบริหาร

แสดงถึงโครงสร้างการบริหารทั้งสถาบันและในส่วนของสาขาวิชาที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะ

หมายเหตุ หัวข้อการศึกษาตนเองที่เสนอนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ได้จากการศึกษาหัวข้อการศึกษาของ สมาคมรับรองวิทยฐานะต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ของประเทศไทย ในการนำไปใช้จริง จะต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมถึงรายละเอียดและวิธีการจัดทำรายงานในแต่ละหัวข้อเพิ่มเติม

ภาคผนวกที่ 6

แบบสอบถาม

รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นหลังจากที่ได้ศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศต่าง ๆ แล้ว

2. ข้อคำถามแบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ได้แก่ 1) หลักการ 2) โครงสร้างและการบริหาร 3) วิธีการดำเนินงาน และ 4) หลักเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพการศึกษา ดังปรากฏรายละเอียดตามเอกสาร รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้นำเสนอมาพร้อมกันแบบสอบถามนี้แล้ว โปรดอ่านเอกสารให้เข้าใจชัดเจนก่อน แล้วจึงตอบคำถามของท่านลงในแบบสอบถาม

3. โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วพิจารณาตอบลงในช่อง "ความเหมาะสม" ตามความรู้และประสบการณ์ของท่านว่า เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย มากน้อยเพียงใด โดยกาเครื่องหมาย x ลงในช่องหมายเลข 1-4 ซึ่งมีค่าความหมายดังนี้

หมายเลข 4 หมายถึง เหมาะสมอย่างยิ่ง

หมายเลข 3 หมายถึง เหมาะสม

หมายเลข 2 หมายถึง ไม่เหมาะสม

หมายเลข 1 หมายถึง ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

สำหรับในช่อง "ความเป็นไปได้" นั้น โปรดพิจารณาว่าท่านเห็นว่าข้อความนั้น ๆ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากน้อยเพียงใดในช่องหมายเลข 1-4 ซึ่งมีความหมายดังนี้

หมายเลข 4 หมายถึง เป็นได้ได้มากที่สุด

หมายเลข 3 หมายถึง เป็นไปได้มาก

หมายเลข 2 หมายถึง เป็นไปได้น้อย

หมายเลข 1 หมายถึง เป็นไปได้น้อยที่สุด

4. แบบสอบถามนี้ยังประกอบด้วยข้อคำถามแบบปลายเปิดอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ท่านสามารถแสดงทัศนะในรายละเอียดเพิ่มเติมในบางประเด็นปัญหาที่สำคัญ ๆ หากท่านมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมใด ๆ กรุณาเขียนลงในข้อคำถามปลายเปิดดังกล่าว ในตอนท้ายของแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า ในการตอบแบบสอบถามนี้ ทัศนะและแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้รับจากท่าน จะเป็นประโยชน์ที่ค้ำค่าอย่างยิ่งในการเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อความ	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	4	3	2	1	4	3	2	1
11.1 ระบบฐานข้อมูลเพื่อการติดตามการดำเนินงาน								
11.2 การใช้ดัชนีชี้วัดสัมรรถภาพเพื่อแสดงสถานภาพของการดำเนินงาน								
11.3 ระบบการประเมินผลเฉพาะกิจเฉพาะสาขาวิชา หรือเฉพาะเรื่อง								
12. ควรมีการใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษาประกอบการจัดสร้างงบประมาณ								
ในลักษณะเป็นการให้แรงจูงใจแก่สถาบันที่มีคุณภาพ								

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม

กรุณาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม โดยอิสระ เพื่อให้การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นไปโดยเหมาะสมยิ่งขึ้น

.....

1. การที่สถาบันอุดมศึกษาจะยินยอมให้มีการตรวจสอบผลการดำเนินการจัดการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก (Accountability) ได้นั้น ท่านคิดว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาในระบบอุดมศึกษาเพียงไร

.....
.....
.....
.....

2. การมอบหมายให้ทบวงมหาวิทยาลัยทำหน้าที่หน่วยงานกลางในการประสานงาน และดำเนินการ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องจำเป็นหรือไม่ เพียงใด

.....
.....
.....
.....

3. บทบาทที่เหมาะสมของที่ประชุมอธิการบดี หรือสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

4. บทบาทของสมาคมวิชาชีพในการประกันคุณภาพการศึกษาคือเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนากลไกภายในในการประกันคุณภาพการศึกษาตามหลักการของการกำกับดูแลตนเอง (Self-regulation) มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงไร

.....

.....

.....

.....

6. รูปแบบที่เหมาะสมของการประกันคุณภาพการศึกษาที่นำเสนอมีความเหมาะสมในประเด็นต่อไปนี้หรือไม่

6.1 การอนุญาตให้ดำเนินการหลักสูตรตามเกณฑ์ที่กำหนดไปก่อนระยะหนึ่ง แล้วจึงติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการภายหลัง (Post-auditing) ว่าตรงกับวัตถุประสงค์เป้าหมายหรือไม่

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

6.2 การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการวิชาชีพประเมินผลการดำเนินการ
(Peer Review)

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

6.3 มีการประเมินทั้งกระบวนการ (Process) จัดการเรียนการสอนและประเมินคุณภาพ
ของบัณฑิต

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

6.4 ระบบการประเมินผลการดำเนินการทั้งระดับสถาบัน (Institutional) และ
ระดับหลักสูตร (Program)

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

6.5 การจัดให้มีระบบหรือกลไกควบคุมและติดตามการจัดการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อให้เป็นการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานภายในชั้นรับผิดชอบเป็นการเฉพาะ

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

7. การใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นระบบเดียวกัน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เพียงไร

.....

.....

.....

8. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้กลไกต่อไปนี้ในการประกันคุณภาพการศึกษา ตามรูปแบบที่นำเสนอ

8.1 กลไกการอนุมัติการจัดตั้งสถาบัน/หน่วยงาน/หลักสูตรตามที่นำเสนอไว้

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

8.2 กลไกการรับรองวิทยฐานะหลักสูตรในลักษณะของการดำเนินการแบบ Post auditing

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

8.3 กลไกการตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันที่สถาบันได้จัดให้มีขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าระบบการประกันคุณภาพของแต่ละสถาบันมีประสิทธิภาพแล้ว

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

8.4 การใช้ดัชนีบ่งชี้สมรรถภาพเป็นกลไกการติดตามผลการดำเนินการ

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

8.5 การใช้กลไกการจัดสรรงบประมาณเป็นเครื่องมือในการกำกับการดำเนินการใหม่
ประสิทธิภาพ

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

9. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกณฑ์พิจารณาที่ใช้ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามที่ได้
เสนอไว้ในรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา

9.1 เกณฑ์การอนุมัติการจัดตั้งสถาบัน/หน่วยงาน/หลักสูตรที่นำเสนอ

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

9.2 เกณฑ์การรับรองวิทยฐานะหลักสูตร (Accreditation) ที่นำเสนอ

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

9.3 เกณฑ์การตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถาบัน

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

9.4 เกณฑ์การพิจารณาดัชนีบ่งชี้สมรรถภาพ

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

.....

.....

9.5 เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่ให้ประกอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี

เหมาะสมแล้ว

ควรปรับปรุง ดังนี้

.....

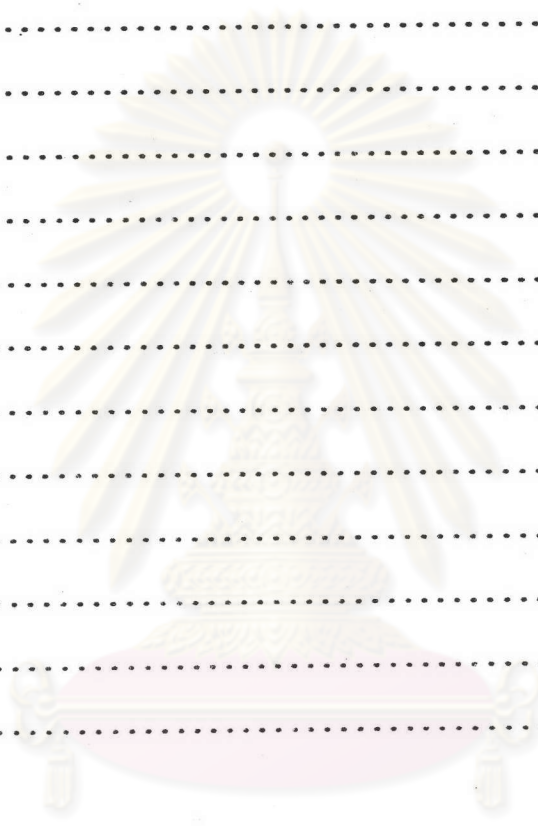
.....

.....

.....

10. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นายวันชัย สิริชนะ เกิดวันที่ 24 ธันวาคม 2486 ที่อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2509 พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในปีการศึกษา 2514 และ Master of Science ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์จาก Rochester Institute of Technology สหรัฐอเมริกาในปีการศึกษา 2517 เข้าศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาอุดมศึกษาศาสตรบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2531 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย